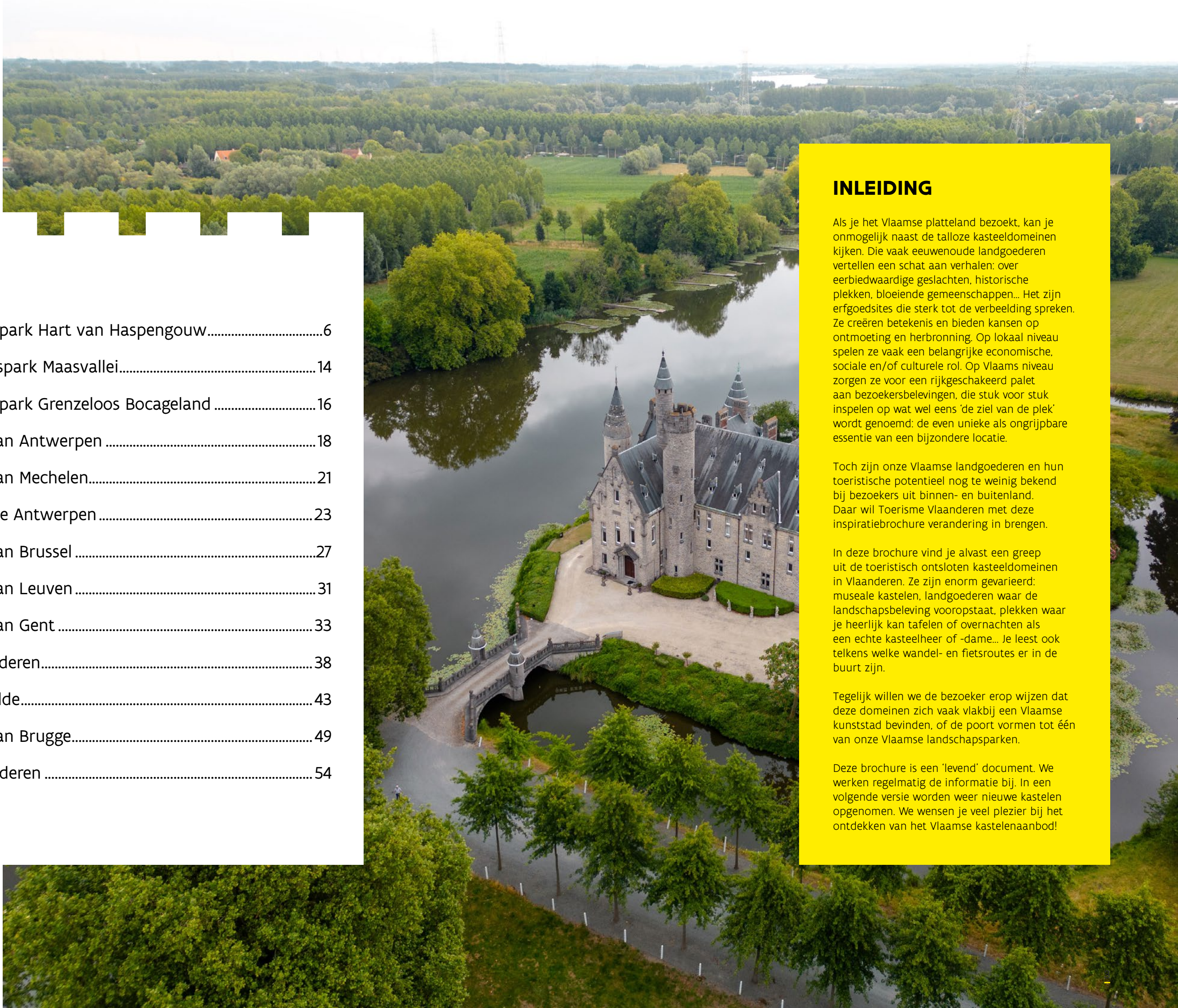

Vlaanderen
is toerisme

Bezoek de mooiste kastelen van Vlaanderen

Kastelen in landschapspark Hart van Haspengouw.....	6
Kastelen in Landschapspark Maasvallei.....	14
Kastelen in landschapspark Grenzeloos Bocageland	16
Kastelen in de buurt van Antwerpen	18
Kastelen in de buurt van Mechelen.....	21
Kastelen in de provincie Antwerpen	23
Kastelen in de buurt van Brussel	27
Kastelen in de buurt van Leuven	31
Kastelen in de buurt van Gent	33
Kastelen in Oost-Vlaanderen.....	38
Kastelen langs de Schelde.....	43
Kastelen in de buurt van Brugge.....	49
Kastelen in West-Vlaanderen	54

INLEIDING

Als je het Vlaamse platteland bezoekt, kan je onmogelijk naast de talloze kasteeldomeinen kijken. Die vaak eeuwenoude landgoederen vertellen een schat aan verhalen: over eerbiedwaardige geslachten, historische plekken, bloeiende gemeenschappen... Het zijn erfgoedsites die sterk tot de verbeelding spreken. Ze creëren betekenis en bieden kansen op ontmoeting en herbronning. Op lokaal niveau spelen ze vaak een belangrijke economische, sociale en/of culturele rol. Op Vlaams niveau zorgen ze voor een rijkgeschakeerd palet aan bezoekersbelevingen, die stuk voor stuk inspelen op wat wel eens 'de ziel van de plek' wordt genoemd: de even unieke als ongrijpbare essentie van een bijzondere locatie.

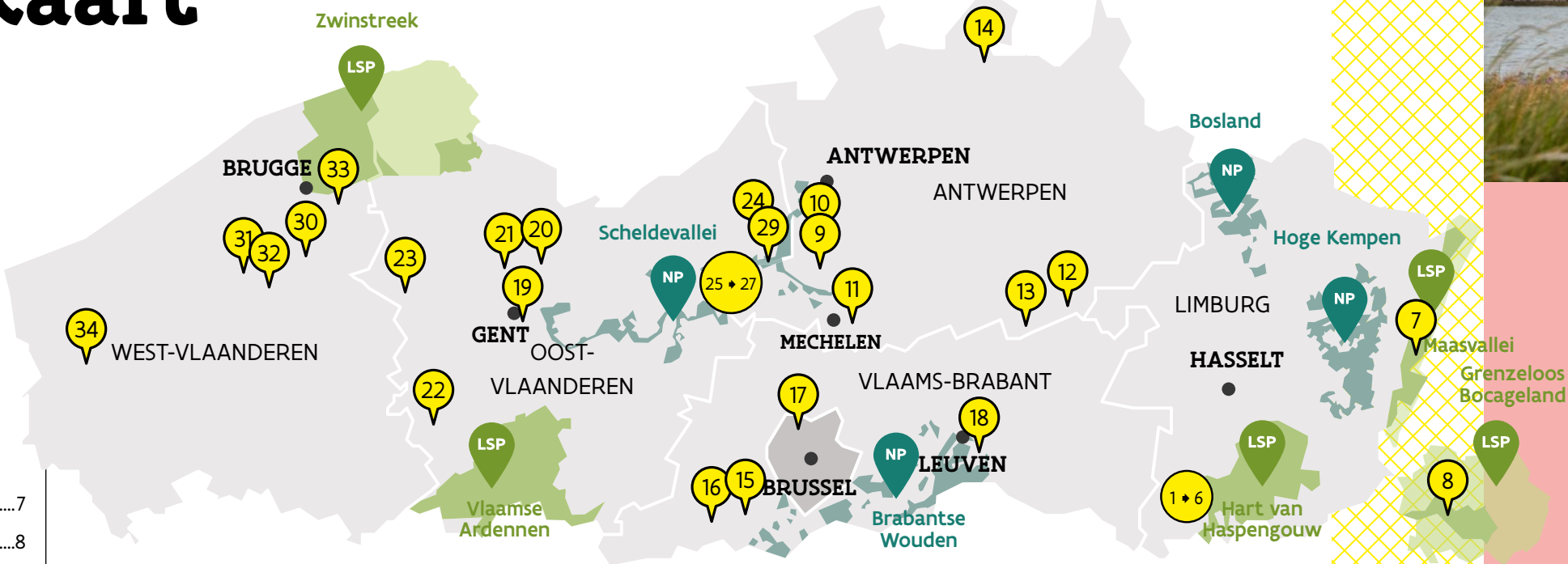
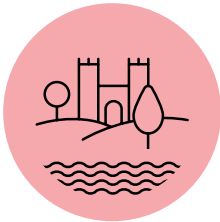
Toch zijn onze Vlaamse landgoederen en hun toeristische potentieel nog te weinig bekend bij bezoekers uit binnen- en buitenland. Daar wil Toerisme Vlaanderen met deze inspiratiebrochure verandering in brengen.

In deze brochure vind je alvast een greep uit de toeristisch ontsloten kasteeldomeinen in Vlaanderen. Ze zijn enorm gevarieerd: museale kastelen, landgoederen waar de landschapsbeleving vooropstaat, plekken waar je heerlijk kan tafelen of overnachten als een echte kasteelheer of -dame... Je leest ook telkens welke wandel- en fietsroutes er in de buurt zijn.

Tegelijk willen we de bezoeker erop wijzen dat deze domeinen zich vaak vlakbij een Vlaamse kunststad bevinden, of de poort vormen tot één van onze Vlaamse landschapsparken.

Deze brochure is een 'levend' document. We werken regelmatig de informatie bij. In een volgende versie worden weer nieuwe kastelen opgenomen. We wensen je veel plezier bij het ontdekken van het Vlaamse kastelenaanbod!

Kastelen op de kaart

HASPENGOUW

- 1 Landcommanderij Alden Biesen.....7
- 2 Kasteel van Ordingen.....8
- 3 Kasteel van Duras.....10
- 4 Kasteel Hex.....11
- 5 Kasteel van Heers.....12
- 6 Château de la Motte.....13

MAASVALLEI

- 7 Kasteel van Leut15

BOCAGELAND

- 8 Landgoed Altenbroek.....17

RONDON ANTWERPEN

- 9 Het Steen.....19
- 10 Hof ter Linden.....20

MECHELEN

- 11 Kasteel Zellaer22

ANTWERPEN

- 12 Kasteel de Merode.....24
- 13 Hof Ter Laken.....25
- 14 Kasteel van Westmalle.....26

BRUSSEL

- 15 Kasteel van Beersel.....28
- 16 Kasteel van Gaasbeek.....29
- 17 Kasteel van Bouchout - Plantentuin Meise.....30

LEUVEN

- 18 Kasteel van Horst32

GENT

- 19 Gravensteen34
- 20 Kasteelpark Beervelde.....36
- 21 Kasteel Ooidonk.....37

OOST-VLAANDEREN

- 22 Lozerkasteel (Huisse).....39
- 23 Kasteel van Poeke.....40
- 24 Kastelen van Beveren.....42

LANGS DE SCHELDE

- 25 Kasteel d'Ursel.....44
- 26 Paviljoen De Notelaer.....45
- 27 Kasteel Marnix de Sainte Aldegonde.....46
- 28 Kasteel van Laarne.....47
- 29 Kasteel Wissekerke / Museum Vilain XIII.....48

BRUGSE OMMELAND

- 30 Kasteel van Loppem50
- 31 Kasteel d'Aertrycke51
- 32 Domein Lakebos52
- 33 Kasteel Ten Torre.....53

WEST-VLAANDEREN

- 34 Kasteel Beauvoorde.....55

Restaurant
Brasserie

Hotel
B&B

Wandelroutes
beschikbaar

Fietsroutes
beschikbaar

Gegidste rondleiding
mogelijk

VLAAMSE NATIONALE PARKEN EN LANDSCHAPSPARKEN

In 2024 erkende de Vlaamse Overheid 9 gebieden als Vlaams Park of waardevol natuurgebied. 5 gebieden kregen de erkenning als Landschapspark en 4 gebieden werden als Nationaal Park erkent. Het gaat om gebieden van een zekere schaal die aan bepaalde kwaliteitsgaranties voldoet.

De 4 Nationale Parken zijn: NP Hoge Kempen, NP Bosland, NP Scheldevallei en NP Brabantse Wouden

De 5 Landschapsparken zijn: LSP Maasvallei, LSP Grenzeloos Bocageland, LSP Hart van Haspengouw, LSP Vlaamse Ardennen en LSP Zwinstreek.

Bij een Landschapspark ligt het accent op de diverse functies van het gebied en de eeuwenlange wisselwerking tussen mens en natuur. Landschapsontwikkeling, recreatie, natuur, erfgoed, landbouw, wonen, bedrijvigheid en toerisme gaan er hand in hand.

Een Nationaal Park is een erkend, geografisch afgebakend gebied van voldoende grote omvang met een uitzonderlijke natuurwaarde en een internationale uitstraling. Het beheer is gericht op het bereiken van een duurzame bescherming en ontwikkeling van landschapsecologische processen en de bijhorende ecosystemen, habitats en soorten, samen met de gebiedscoalitie. Het unieke natuurlijke milieu, landschap en erfgoed bieden mogelijkheden tot toeristisch recreatieve ontwikkeling en promotie, wel steeds binnen de draagkracht van de natuur en haar omgeving

Kastelen in landschapspark **HART VAN HASPENGOUW**

LANDCOMMANDERIJ ALDEN BIESEN

De Landcommanderij Alden Biesen ligt in Rijkhoven (Bilzen), midden in het glooiende Haspengouw. Ze gaat terug tot het jaar 1220 en is een van de weinige intact gebleven kastelen van de Duitse Orde, een middeleeuwse ridderorde. Eeuwenlang was het een van hun voornaamste vestigingen.

Tegenwoordig is Alden Biesen een imposante en inspirerende erfgoedsite. Ieder jaar genieten meer dan 250.000 bezoekers van het 80 hectare grote domein. Behalve een Engels park en Franse tuinen vind je er de grootste aaneengesloten hoogstamfruitboomgaard van Noordwest-Europa, met meer dan 500 historische variëteiten.

De vroegere koetshuizen, opslagruimtes en werkruimtes – onder meer de brouwerij en de moutzolders – zijn omgevormd tot slaapvertrekken. In totaal biedt Alden Biesen 30 kamers en 54 bedden voor groepen. Er zijn ook meer dan 30 zalen voor 10 tot 500 mensen, die geboekt kunnen worden voor vergaderingen, lezingen, workshops of recepties.

Alden Biesen heeft ook een ruim aanbod aan activiteiten voor kinderen, zoals een jaarlijkse zomerspeurtocht, en een

doorlopende wandelzoektocht. Alden Biesen vervult tegenwoordig ook een belangrijke rol als culturele instelling, met tal van initiatieven rond storytelling, muziek en kunst. Daarnaast zijn er tal van publieksevenementen zoals rondleidingen, festivals, concerten en voorstellingen.

Ze worden aangekondigd via www.alden-biesen.be/beleef.

— Openingsuren

Domein: dagelijks open tussen zonsopgang en -ondergang.

Infokantoor Toerisme:

- **Zomer:** 09u30 -17u30
- **Winter:** 10u00- 16u00

— Toegangsprijzen

De toegang tot Alden Biesen is gratis, met inbegrip van de tuinen, de parken en de buitenomgeving van de gebouwen. Sommige evenementen zijn betalend. Een gidsbeurt in groep dien je op voorhand te boeken.

— Praktische informatie

- Kasteelstraat 6
- 3740 Bilzen
- aldenbiesen@vlaanderen.be
- +32 (0) 89 51 93 93

— Wandel- en fietsroutes

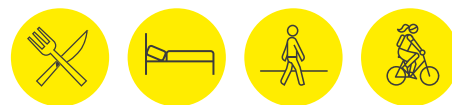
Alden Biesen ligt bij fietsknooppunt 68. Er zijn ook heel wat fiets- en wandelroutes in en rond het domein.

— Eten en drinken

Alden Biesen heeft een eigen cateringteam dat ontbijten, lunches, diners of recepties kan verzorgen. Je kan ook kiezen uit een lijst met externe cateraars. Individuele bezoekers kunnen terecht op verschillende horecagelegenheden op en rond het domein.

KASTEEL VAN ORDINGEN

Het verhaal van Kasteel van Ordingen startte in het jaar 1040. Tijdens de Middeleeuwen diende het kasteel als grenswacht van het Graafschap Loon. De kasteelheren van Ordingen zouden heersen tot aan het begin van de 17de eeuw. Dan werd het kasteel verkocht aan de landcommandeur van de balije Biesen van de Teutoonse orde. Gedurende twee eeuwen had het kasteel 25 commandeurs die zich vooral in de 18de eeuw ter plekke lieten vertegenwoordigen door rentmeesters. De Franse revolutie, twee Wereldoorlogen en verschillende eigenaren later, was het tijd voor een grondige renovatie. Die duurde net iets langer dan verwacht: zo'n 21 jaar in plaats van 5 jaar! De huidige eigenaars toverden het kasteeldomein om tot een rijkelijk vijfsterrenhotel.

Het Kasteel van Ordingen is een harmonieuze mix van gotische en renaissancelementen: majestueuze torens in combinatie met de verfijnde details op de

gevels. Da's vakmanschap! Het kasteel werd recent gerestaureerd en in ere hersteld en biedt nu hedendaagse luxe in alle kamers, suites en faciliteiten. Omringd door eindeloze fruitboomgaarden, vormt het Kasteel van Ordingen een parel in het hart van bloesemstreek Haspengouw. Dé ideale uitvalsbasis voor wandel- en fietstochten in een zacht glooiend landschap met de hele familie. Of waarom geen uitstap maken naar de bruisende stadscentra van Hasselt en Sint-Truiden?

Wist je dat ... dit kasteeldomein een Gin op zijn naam heeft staan? Het vruchtvlees van de peren uit de boomgaarden naast de voormalige

waterburcht, in combinatie met fris en fruitige ingrediënten zoals jeneverbes, koriander, kardemom enzoverder, zorgen voor de kenmerkende smaak van de heerlijke Kasteel van Ordingen Premium Gin!

TIP

Pop-up bar Jardin du Commandeur

Van mei tot september verwelkomen we je in deze zomerbar in de schaduw van het Kasteel van Ordingen. Geniet in de kasteeltuinen van een verfrissend drankje of smokey hapjes. Bovendien wordt hier ook iedere dag kinderanimatie voorzien.

Overnachten in Kasteel van Ordingen

Kasteel van Ordingen is lid van Relais & Châteaux, een mondiale vereniging van luxehotels en gastronomische restaurants. Hier beleef je echte kasteelgrandeur. En tegelijk vormt het ook de ideale familiebestemming. Je kan overnachten in één van de familiesuites, samen al fietsend of wandelend de natuur verkennen en genieten van huisgemaakte zoetigheden. Je kan een kamer boeken vanaf 160 euro per nacht.

Praktische informatie

Ordingen-Dorp 50
3800 Sint-Truiden

- +32 11 58 68 18
- info@kasteelvanordingen.be
- www.kasteelvanordingen.be

Wandel- en fietsroutes

Kasteel van Ordingen ligt op fietsknooppunt 171. Aan het kasteel start de waterburchtwandeling van 3 kilometer. Ideaal om de omliggende natuur en het kasteeldomein van 14 hectare (inclusief wijngaard en perenboomgaard) te ontdekken.

Eten en drinken

In de hotelbar geniet je eerst van een aperitief en later van een digestief in een warme en rijkelijke sfeer.

Voor de fijnproevers:

- Restaurant Aurum by Gary Kirchens** (1 Michelin ster en 15,5/20 Gault & Millau). Meer informatie, openingsuren en reservatie: www.restaurant-aurum.be.
- Bistro Richard**. Meer informatie, openingsuren en reservatie: www.bistrorichard.be.

Meetings en evenementen

Het voormalige poorthuis biedt onderdak aan authentieke, perfect uitgeruste vergaderzalen tot 50 personen geschikt voor zakelijke bijeenkomsten, eventueel gecombineerd met een overnachting, lunch en/of diner.

KASTEEL VAN DURAS

Het kasteel van Duras (Sint-Truiden) werd tussen 1787 en 1789 gebouwd door baron Jean Joseph Van der Noot, als geschenk voor zijn dochter Joséphine-Louise. Haar zoon, prins Eugène de Ligne, zou later nog aanspraak maken op de Belgische troon. Intussen is het kasteel al generaties lang in het bezit van nakomelingen van de familie d'Oultremont.

Aan het eind van de Tweede Wereldoorlog werd het kasteel getroffen door een Duitse V1-raket. Nadien werd het heropgebouwd naar het oorspronkelijke ontwerp uit de 18de eeuw. Tegenwoordig ligt het in een privé domein van zowat 400 ha, met onder meer een kasteelpark, boomgaarden, een oude watermolen en een orangerie met een moestuin die onlangs werd omgevormd tot wijngaard.

Overnachten in het kasteel van Duras?

Wil je je even een echte kasteelheer of -vrouw wanen? Logeer dan eens in de koepelkamer. Die comfortabele, ronde slaapkamer heeft een groot balkon met een prachtig uitzicht op het kasteeldomein en de majestueuze,

Wist-je-dat?

Een schoonzus van Joséphine-Louise, gravin Henriette d'Oultremont, trouwde in 1841 met koning Willem I van Nederland. Die moest daarvoor troonsafstand doen, want hij was protestants en Henriette katholiek. Een deel van de briefwisseling tussen Henriette en Willem wordt bewaard in de archiefkamer van het kasteel.

300 meter lange platanendreef. Bij mooi weer kan je zelfs op het balkon ontbijten. Gezinnen tot 4 personen kunnen logeren in een volledig gerenoveerd chalet midden in de natuur. Reserveren kan via de [website](https://www.duras.be).

Openingsuren

Het kasteel van Duras is een privé domein. Groepsrondleidingen (maximum 30 mensen) zijn mogelijk en moet je min. drie weken op voorhand aanvragen (€ 10 p.p. met minstens € 250 per groep, + € 50 voor de gids). Voor € 5 extra p.p. krijg je na de rondleiding een glaasje Gloire de Duras, de wijn die op het domein wordt gemaakt.

Het kasteeldomein kan ook gehuurd worden voor publieke, privé- en zakelijke evenementen. Deze kunnen georganiseerd worden in het kasteel, in de feestzaal, in een tent in het prachtige kasteelpark, en/of in de

tuinen of weides.

Praktische informatie

Contact:

Gabrielle de Liedekerke

- +32 479 31 80 38
- info@duras.be
- www.duras.be

Wandel- en fietsroutes

Vanuit het kasteel van Duras kan je te voet of met de fiets de prachtige regio Haspengouw ontdekken (fietsen beschikbaar op aanvraag).

Zo komt de wandeling [Duras-Wilderden](#) langs het kasteel, evenals de fietsroute [‘Fietsen tussen abdijen en kastelen’](#) (44 km, met start in Sint-Truiden).

KASTEEL HEX

Kasteel Hex werd rond 1770 gebouwd als zomerverblijf en jachtslot van Frans-Karel von Velbrück, de prins-bisschop van Luik. Deze humanist, kunstkenner, wetenschapper en natuurliefhebber trok zich graag terug tussen de Haspengouwse heuvels. Het kasteel ligt te midden van formele tuinen met een schitterende rozencollectie, een biologische moestuin met zeldzame groenten, en een Engels landschapspark met prachtige doorzichten en eeuwenoude bomen.

Hex wordt beheerd door de familie d'Ursel. Het kasteel, de tuinen en het park zijn beschermd als monument en ingekleurd als Habitatrichtlijngebied - een gebied dat bijzonder rijk is aan fauna en flora.

Twee keer per jaar vindt op het domein het Hex Garden Festival plaats, een gerenommeerde en drukbezochte tuinbeurs. Door het jaar worden er cursussen en demonstraties gegeven, zoals

snoeien van rozen, zelf compost aanmaken, enz... Meer info hierover vind je op onze website of via onze sociale media.

Wil je het kasteel op een ander moment bezoeken? Voor groepen van 20 personen kan je een gidsbeurt aanvragen.

Openingsuren

Tuindagen

- Eerste weekend van juni:** 10.00 - 18.00 uur
- Tweede weekend van september:** 10.00 - 18.00 uur

Gidsbeurten (op afspraak, minstens een maand op voorhand)

- 1 april tot 30 juni en van 1 september tot 31 oktober
- Niet op zon- en feestdagen

Toegangsprijzen

Tuindagen:

- zie website. www.hex.be

Gidsbeurt

- Kasteel:** 15 euro pp (minstens 300 euro per groep)
- Tuin:** 15 euro pp (minstens 300 euro per groep)

Praktische informatie

Hoogstraat - 3870 Heers

- secretariaat@hex.be
- www.hex.be
- +32 12 74 73 41

Wandel- en fietsroutes

- Fietsroute: Hasengouw: nr 7 [‘Fruitige landschappen met pit’](#) (tussen knooppunten 156 en 157).
- Wandelroute [‘Heks’](#) (vertrekpunt ‘De Horne’ in Vechmaal).

KASTEEL VAN HEERS

Het laatgotische Kasteel van Heers in Haspengouw, raakte eind van de 20ste eeuw in verval door ruzie en geldgebrek van de laatste adellijke eigenaars. Omwonende vrijwilligers waren er het hart van in en lanceerden een reddinginitiatief. De Vlaamse overheid kocht het domein uiteindelijk in zijn geheel aan en vandaag wordt met vele partners gewerkt aan een nieuwe toekomst voor deze indrukwekkende plek vol geschiedenis. Het is één van de meest uitdagende restauratieprojecten van erfgoedstichting Herita.

Het ruïneuze slot was jarenlang gesloten voor het publiek, maar opent nu voorzigt zijn deuren. Elke twee weken is er een gegidste rondleiding in en rond het kasteel. Verwacht geen comfort, maar wel een vleugje avontuur! Zet een werfhelm op en laat je meenemen naar al die plaatsen waar je normaal niet mag of kan komen: de boerderij met de grootste tiendenschuur van Vlaanderen, de

salons en de balzaal binnen in het kasteel ... De vergane glorie van deze ruimtes zal nog even blijven nazinderen.

In de kasteelagenda staan ook heel wat tijdelijke activiteiten zoals klusdagen met de vrijwilligers, bloemen plukken in de pluktuin, kamperen op het kasteeldomein, een natuurzoektocht voor kinderen ... Ontdek wat er te doen is op www.kasteelvanheers.be

Openingsuren, rondleidingen en toegangsprijzen

Elke tweede en vierde zondag van de maand neemt een gids je mee in en rond het Kasteel van Heers. Neem een kijkje op www.kasteelvanheers.be voor de volledige agenda en de toegangsprijzen.

Leden van Herita hebben gratis toegang of korting. Tijdens sommige activiteiten is er een zomerbar op het kasteeldomein.

Praktische informatie

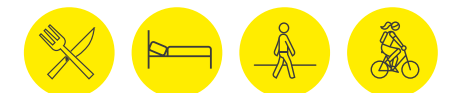
Nieuwe Steenweg 71
3870 Heers
• +32 3 21 22 992
• kasteelvanheers@herita.be
• www.kasteelvanheers.be

Wandel- en fietsroutes

Het Kasteel van Heers ligt langs verschillende Haspengouwse wandelroutes en tussen knooppunt 158 en 159 van het Limburgse fietsroutewerk dat de hele regio verbindt.

CHÂTEAU DE LA MOTTE

Geborgen in het Zuid-Limburgse landschap, op minder dan een uurtje van Antwerpen, Brussel en Maastricht, ligt het eeuwenoude kasteeldomein van Château de la Motte. In de 13de eeuw werd hier een versterkte mottetoren gebouwd - het onderste deel ervan kan je nog altijd zien in de kasteelkelders. In 1560 werd de toren uitgebreid tot een heuse burcht. Die werd later grotendeels vernield door een brand: alleen een vierkante toren bleef bewaard. Die staat nog altijd fier overeind. Het huidige kasteel in eclectische stijl dateert uit het jaar 1865.

In 1994 verkeerde Château de la Motte in bouwvallige staat, maar sindsdien is het prachtig gerestaureerd. Nu kan je er genieten van de echte Vlaamse keuken in de brasserie met overdekt terras aan de slotgracht.

Je kan er ook feesten en evenementen organiseren. Achteraf kan je heerlijk overnachten in een van de 17 kamers in cottigestijl in de vakantielogies van de Kleine Motte.

Openingsuren

• van 16 maart t/m 1 november:
12.00 - 21.00 uur

Praktische informatie

Ruben van Vloten
• Mettekovenstraat 4,
3800 Groot-Gelmen
• +32 11/48 10 86
• info@chateaudelamotte.com
• www.chateaudelamotte.com

Wandel- en fietsroutes

Het Château de la Motte ligt aan de wandeling 'Groot genot' en de fietsroute 'Fietsen tussen abdijen en kastelen'.

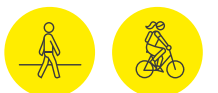

Kastelen in landschapspark **MAASVALLEI**

KASTEEL VAN LEUT

Het kasteel Vilain XIII bevindt zich tussen Leut en Meeswijk in de gemeente Maasmechelen. Het kasteelpark sluit aan op de riviervallei van de Maas, met aan de overkant van de rivier Nederland. Het kasteel is samen met de dienstgebouwen een beschermd monument en maakt deel uit van het beschermd cultuurhistorisch landschap 'Kasteel Vilain XIII: kasteel en omliggend park'.

Het kasteel dankt zijn huidige naam Vilain XIII aan Charles Vilain XIII die het kasteel in zijn bezit kreeg in 1822 toen hij trouwde met een plaatselijke barones. De jonge bruidegom van amper 19 jaar is afkomstig uit de allerhoogste adellijke kringen in ons land. Het jonge koppel geeft elkaar het ja-woord, en sindsdien draagt het kasteel zijn naam. De liefde tussen hen blijkt groot, ze zouden maar liefst zeven dochters krijgen.

In 1920 werd het kasteel verkocht aan de steenkoolmaatschappij N.V. Kolenmijnen Limburg-Maas met als doel om het tot ziekenhuis om te

vormen. In 1950 werd er ook een materniteit ingericht. Vanaf 1988 werd het omgevormd tot rust- en verzorgingstehuis.

In 2022 werd Toerisme Vlaanderen eigenaar van het kasteel en zal het herwaarderen in de filosofie van Reizen naar Morgen.

In de tussentijd wordt er ingezet op toeristische experimenten en een tijdelijke openstelling.

Openingsuren

Het kasteelpark kan je elke dag van zonsopgang tot zonsondergang vrij bezoeken. Het kasteel zelf is voorlopig niet te bezoeken. De zomerbar is geopend van mei tot september en je kan er ook terecht voor de huur van e-scooters.

Toegangsprijzen

De toegang tot het domein is gratis.

Praktische informatie

Dreef 148
3630 Maasmechelen
• kasteelvanleut@toerismevlaanderen.be
• www.kasteelvanleut.be

Wandel- en fietsroutes

In samenwerking met VRT lanceert Toerisme Vlaanderen een Podwalk rondom het kasteel van Leut.

Arnout Hauben gidst jou doorheen de omgeving én de geschiedenis van deze bijzondere erfgoedplek.

Nergens beter om een verhaal te beleven, dan op de plek waar het allemaal gebeurde.

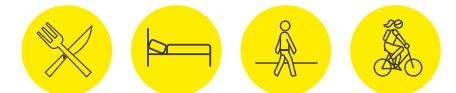
- <https://play.google.com/store/apps/details?id=be.vrt.podwalks&hl=nl&gl=US>
- <https://apps.apple.com/nl/app/vrt-podwalks/id6478532635>

Kastelen in landschapspark **GRENZELOOS BOCAGELAND**

LANDGOED ALTENBROEK

Gelegen in het prachtige Voeren, ligt Landgoed Altenbroek. Zoals bij vele kastelen en landhuizen het geval is, is ook de vroegste geschiedenis van Landgoed Altenbroek onbekend. De naam komt rond het jaar 1300 voor het eerst op de radar. De oorspronkelijke eigenaar en reden van bouw? Niet te achterhalen. Wel is bekend dat het landgoed in de loop der eeuwen regelmatig van eigenaar is gewisseld. Grond werd aangekocht en weer verkocht en er vonden vele verbouwingen plaats. Zo werd er rond 1775 gestart met de bouw van de noordvleugel in baksteen. Deze bergerie deed aanvankelijk dienst als schaapsstal.

De familie de Schiervel drukte vanaf 1790 zijn stempel op het gebied. Het gehele geslacht bestond uit invloedrijke personen met vaak hoge functies. Na meerdere generaties op het kasteel gewoond te hebben eindigde deze dynastie bij baron Albert de Schiervel. Hij kreeg het aan de stok met een andere aristocraat: in een duel van slechts enkele minuten werd Albert geraakt in de borstkas en

overleed aan zijn verwondingen. Albert was de laatste mannelijke stamdrager van de familie, waarop de eigendomsrechten werden overgedragen aan zijn zus. Het landgoed bleef tot 1994 in het beheer van de familie, waarna het verkocht werd aan zakenman Wim Claessen.

In 2017 neemt David van Brakel het stokje over. Zijn focus? Het landgoed in ere herstellen. En dat is gelukt. Het domein wordt een prachtig gerenoveerd hotel en voorzien van een bourgondisch restaurant, luxe kamers en royale suites.

Natuurlijk mogen we de prachtige omgeving niet over het hoofd zien. Landgoed Altenbroek is idyllisch gelegen midden in de schilderachtige Voerstreek, op een uitgestrekt terrein van zo'n 20 hectare. Omringd door natuur, kunt u naast onze eigen waterbronnen ook genieten van drie sfeervolle vijvers en de historische molen van Altenbroek. Droom vervolgens weg in een van de kamers, suites

of vakantiehuizen met uitzicht op het prachtige heuvelachtig landschap. Landgoed Altenbroek wordt niet voor niets de parel van de Voerstreek genoemd.

— Openingsuren

Het hotel is elke dag geopend voor hotelgasten. Wenst u te lunchen of dineren? Reserveer dan een tafel via onze website.

— Praktische informatie

- Altenbroek 4, 's Gravenvoeren
- welkom@altenbroek.com
- www.altenbroek.com
- +32 4 268 01 62

— Wandel- en fietsroutes

Ontdek de Voerstreek met de fiets- en wandelroutes, verkrijgbaar bij de receptie. Verder is Landgoed Altenbroek pal gelegen aan de Dutch Mountain Trail, de ideale uitvalsbasis voor avonturiers.

Kastelen in de buurt van ANTWERPEN

HET STEEN

Als oudst bewaarde gebouw van de Vlaamse kunststad Antwerpen, kende Het Steen in de loop der eeuwen vele functies: van burcht tot gevangenis en van woning tot museum. Na een grondige renovatie schittert het gebouw vandaag als toeristisch bezoekerscentrum. Een sprookjesachtige locatie en dé plek bij uitstek om je bezoek aan Antwerpen te starten.

Op zoek naar een stadsplan, informatie over attracties, of wil je tickets boeken voor een wandeling of een tour? Stap dan het Visitor Center binnen. De meertalige medewerkers helpen je graag verder. Je vindt er bovendien heel wat leuke Antwerpse souvenirs, lekkere streekproducten en tal van gadgets. Vergeet ook zeker niet een stukje van de oude burchtmuur te bekijken. Hier kijk je bijna duizend jaar terug in de tijd.

Een verdieping hoger wacht je een gloednieuwe attractie: The Antwerp Story. Volg het parcours en ontdek kamer na kamer steeds meer over het boeiende verhaal van Antwerpen. Dankzij interactieve en multimediale ruimtes leer je op korte tijd alles over de geschiedenis

van de stad en maak je kennis met de verschillende wijken, de musea en de Antwerpenaars zelf. Hou je smartphone of notitieboekje bij de hand, want één ding is zeker: in The Antwerp Story doe je heel veel inspiratie op voor je bezoek aan Antwerpen.

Wil je genieten van een mooi uitzicht? Beklim dan de toren naar het dakterras van Het Steen Antwerpen. Daar kijk je uit over de rivier, de stad en de haven. Vertrekt er een cruiseschip of komt er net een aan? Dan is dit dé ideale locatie om de passagiers uit te wuiven of een hartelijke welkom toe te zwaaien.

Je merkt het, Het Steen is hét ideale vertrekpunt voor jouw bezoek aan Antwerpen.

Openingsuren

Het Steen is open van maandag tot zondag, telkens van 10 uur tot 18 uur.

Uitzonderlijk gesloten op 1 januari en 25 december.

Toegangsprijzen

Een ticket voor een bezoek aan Het Steen kost € 7. Reis je in groep, met kinderen of heb je recht op een kortingstarief? Raadpleeg de tarieven op www.hetsteen.be.

Praktische informatie

Steenplein 1
2000 Antwerpen

- info@visitantwerpen.be
- www.hetsteen.be

Het Steen ligt in het Antwerpse stadscentrum aan de Schelde. Er is geen parking beschikbaar, maar Het Steen is goed bereikbaar via tram, bus, fiets en waterbus

Wandel- en fietsroutes

De [Antwerpen highlights-fietsroute](#) passeert langs Het Steen. Informatie over andere fiets- en wandelroutes kan je in Het Steen zelf verkrijgen of op de website.

HOF TER LINDEN

In het hartje van Edegem, op zo'n 7 kilometer van de Grote Markt van Antwerpen, vind je het kasteel Hof ter Linden. Het classicistische kasteel is omgeven door een 52 hectare grote groene oase. De geschiedenis van het domein gaat terug tot in de 13de eeuw en dankt zijn naam aan de plaatselijke rechtspraak die er onder een lindeboom plaatsvond. Het huidige kasteel dateert uit de 18de eeuw, toen de eigenaars het vervallen middeleeuws kasteel vervingen door een hof van plaisantië. Het gebouw is een prachtig typevoorbeeld van classicisme in de groene gordel rond Antwerpen, gelegen in een majestueus park met op het neerhof twee gespiegelde koetshuizen. De inrichting van het kasteel is uitgevoerd in Louis XVstijl met uitzonderlijke marmer en parketvloeren.

Domein Hof Ter Linden is heerlijk om te wandelen. Een statige toegangsreef met een dubbele rij lindebomen voert je naar het kasteel. Een lus van 5 kilometer leidt je rond het domein. Onderweg varieert het landschap van park

naar bos en weiland. Via een vlinderpad maak je de verbinding met het nabijgelegen Fort 5.

Uitblazen na je wandeling doe je in Brasserie Hof Ter Linden of sterrenrestaurant Stable. Die vind je in de koetshuizen die ondertussen volledig in ere werden hersteld. In de toekomst kan je je bezoek aan Hof ter Linden misschien wel combineren met een overnachting. Het kasteel wordt namelijk gerestaureerd en ingericht als B&B. Sinds het domein in beheer is van Stichting Kempens Landschap, de gemeente Edegem en het Agentschap voor Natuur en Bos wordt het dus verder ontwikkeld als toeristische trekpleister.

— Openingsuren

- **Brasserie Hof Ter Linden:** dagelijks geopend, ook op feestdagen. www.brasseriehofterlinden.be
- **Stable:** check website voor openingstijden. www.stablerestaurant.be
- Het kasteel is momenteel gesloten voor restauratie.
- Het domein is vrij te bezoeken.

— Toegangsprijzen

Het park is vrij en gratis te bezoeken. Het kasteel is momenteel gesloten voor restauratie.

— Praktische informatie

Drie Eikenstraat 1, 3, 5
2650 Edegem

- info@kempenslandschap.be (algemene vragen over het domein)

— Wandel- en fietsroutes

Hof ter Linden ligt vlakbij fietsknooppunt 99 van het fietsnetwerk Kempen.

Kastelen in de buurt van **MECHELEN**

KASTEEL ZELLAER

Op een boogscheut van Mechelen vind je het kasteel van Zellaer. Met zijn Donjon, ringgracht en ophaalbrug lijkt het wel het decor van een sprookje. De geschiedenis van deze bijzondere plek gaat terug tot in de dertiende eeuw. Toen stond er een middeleeuws slot waar nu het kasteel staat. Door zijn ligging is het altijd een geëerde woonplek geweest. Verschillende hoge geestelijken, burgemeesters van Mechelen, rijke zakenlui, graven en een baron namen hier achtereenvolgens hun intrek. Doordat de verschillende eigenaars hun eigen stempel op het kasteel wilden drukken is het meermaals verbouwd. Het huidige neogotische kasteel dateert van 1885 en staat op één rechte lijn met de Mechelse Sint-Romboutstoren. Baron de Vrière liet het optrekken uit witte zandsteen en gebruikte daarvoor de stenen van de Vilvoordse stadsomwalling. Binnenin het kasteel vind je heel wat goed bewaarde elementen terug zoals houtsnijwerk en beschilderingen.

Je kan ook heerlijk wandelen in het 18,5 hectare parkbos rondom het kasteel. De grachtenstructuur, vijver en dreven die centraal

samenkomen in een ster getuigen van de rijke historie van het kasteel.

Om het domein verder te ontwikkelen nam Stichting Kempens Landschap het in erfpacht. Vandaag vind je er al tijdens de zomermaanden een gezellige zomerbar. Van juni tot eind september kan je ook ontbijten in het kasteel. Op termijn kan je hier komen overnachten in een echt sprookjeskasteel en een lekker hapje eten in het koetshuis.

— Openingsuren

Het park is vrij toegankelijk. Het kasteel is enkel te bezichtigen met een gids.

— Toegangsprijzen

Elke eerste zondag van de maand is er om 14 uur een rondleiding waarop je als individuele bezoeker kan aansluiten (inschrijven verplicht). Je kan ook een groepsbezoek aanvragen. Dat

kost € 5 per persoon, met een minimum van € 50 per groep. Een rondleiding duurt ongeveer 2,5 uur.

Voor inschrijvingen voor de vaste rondleiding, aanvraag van een groepsrondleiding en alle verdere vragen kan je mailen naar: gidsen@kasteelzellaer.be.

— Praktische informatie

Oude Baan 100, Bonheiden

Contact:

- **Algemene info:** info@kempenslandschap.be
- **Rondleidingen:** gidsen@kasteelzellaer.be

— Wandel- en fietsroutes

Kasteel Zellaer ligt vlak naast de langste fietsstraat van Europa. Fietsknooppunten 44 en 46 van Fietsnetwerk Kempen passeren vlakbij het domein.

Kastelen in de provincie **ANTWERPEN**

KASTEEL DE MERODE

De naam de Merode is onlosmakelijk verbonden met de geschiedenis van Westerlo. En toch is het gelijknamige kasteel, in het hart van de gemeente, niet altijd in het bezit van de familie de Merode geweest. Dat is pas zo sinds 1478, toen de Raad van Brabant het domein officieel toewees aan Jan IV de Merode.

Zijn huidige uitzicht heeft het kasteel te danken aan Jan-Filips-Eugeen de Merode (1674-1732) – in zijn tijd een vooraanstaand man, want hij was Grande van Spanje, ridder van het Gulden Vlies én generaal-veldmaarschalk van de keizerlijke legers van Oostenrijk. Hij liet een netwerk van dreven aanleggen en het kasteel verfraaien. Intussen, vele eeuwen later, woont hier nog steeds een prins de Merode.

De laatste jaren heeft het kasteel er een sterke troef bij: de spektakels van Historalia – openluchtmusicals rond bijzondere historische gebeurtenissen of personen, zoals Rubens of koningin Marie-Antoinette. En in de kerstvakantie wordt het kasteel in het kader van Kerstmagie omgetoverd tot een magisch winterpaleis. Niet te missen!

Rondleidingen en bezoeken

Het kasteel de Merode is een privédomein. Rondleidingen zijn wel mogelijk en worden georganiseerd door de VZW Vrienden van het Kasteel van Westerlo:

- **voor groepen** (€ 15 p.p., koffie of thee inbegrepen)
- **voor scholen** (gratis voor leerkrachten en leerlingen + € 30 per gids; enkel op dinsdag, woensdag en donderdag)

Het kasteel kan ook gehuurd worden voor evenementen als seminaries, lezingen, klassieke concerten en zakelijke ontbijten. Info over prijzen en beschikbaarheid via secretariaat@kasteel-westerlo.be

Praktische informatie

Polderstraat, 51
2260 Westerlo

Historalia Productions BV:

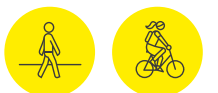
- info@historalia.be
- +32 14 53 81 41

Wandel- en fietsroutes

Het kasteel ligt aan [de fietsroute 'de Merode'](#) en de wandelroute ['Wandelen langs water en kastelen'](#).

HOF TER LAKEN

Het kasteeldomein van Hof Ter Laken in Booischot, is een waar pareltje aan de Grote Nete. In het prachtig wandelpark van 30 hectare vormt het kasteel in Vlaamse neorenaissance de blikvanger. Het gebouw werd in zijn huidige staat gebouwd tussen 1830 en 1870. Daarnaast pronken er in het park ook een remise met paardenstalling, een boswachterswoning, de vroegere ijskelder en een deels ommuurde moestuin en boomgaard.

Het domein wordt doorkruist door de Molenbeek en verschillende andere "laken" of kleinere waterlopen, waaraan het landgoed haar naam dankt. Het geheel wordt omgeven door bossen en bloemrijke graslanden. De statige toegangsdrif en de ligging langs de mooi meanderende rivier maken het plaatje compleet.

Leuk is ook dat je een wandeling vanuit Hof Ter Laken via de Grote Nete, die niet voor niets de Loire van de Kempen wordt genoemd, kan combineren met een bezoek aan heel wat andere kastelen langs de rivier. Daarbij wandel je letterlijk door het decor van de film

Pallierter, die opgenomen werd in en rond Hof Ter Laken.

Op 19 juli 2018 namen de gemeente Heist-op-den-Berg en Stichting Kempens Landschap het domein over van de familie de Gruben. Onder leiding van Kempens Landschap wordt sindsdien het park beheerd en wordt de restauratie van de gebouwen grondig voorbereid. De restauratie van het kasteel en de remise loopt van 2024 t.e.m. 2026.

Het kasteel zal in de toekomst dienstdoen als erfgoedlogies voor grote groepen (tot 30-35 personen). De remise met koetshuis wordt een brasserie met feestzaal en ruimte voor vergaderingen. Je zal er na je wandeling of fietstocht dus kunnen genieten van een rustmoment in het prachtige kader van Hof Ter Laken.

Openingsuren

Het park is elke dag open van zonsopgang tot zonsondergang. De toekomstige openingsuren van de gebouwen zijn nog niet gekend.

Toegangsprijzen

Hof Ter Laken is gratis te bezoeken.

Praktische informatie

Hofdreef – 2221 Booischot
(Heist-op-den-Berg)

Contact:

- info@kempenslandschap.be (algemene vragen over het domein)
- www.kempenslandschap.be/nl/domeinen/landgoederen/hof-ter-laken

Wandel- en fietsroutes

Hof Ter Laken ligt aan knooppunt 71 in Heist-op-den-Berg. Als je van daaruit richting knooppunt 5 rijdt, fiets je doorheen de statige Hofdreef en krijg je een mooi zicht op het kasteel.

KASTEEL VAN WESTMALLE

Het statige Kasteel van Westmalle ligt in een uitgestrekt landschapspark, te midden van prachtige bossen en langs imposante dreven. Het historische kasteeldomein is een eeuwenoud landgoed met een rijke geschiedenis die teruggaat tot 1100. In die tijd bekend onder de naam 'Hoeve ten Driessse'. In 1561 werd de hoeve verbouwd tot een ridderlijk slot.

Door de eeuwen heen had het oorspronkelijke bouwwerk verschillende eigenaars. Eén daarvan was de Antwerpse diamanthandelaar Bovie in 1848. Hij renoveerde het kasteel en liet het park aanleggen door de ontwerper van het Antwerpse stadspark. In 1878 kocht Baron E. de Turck het landgoed. Hij herstelde het kasteel en gaf het zijn huidige uitzicht. Zowel het park als de ruime omgeving zijn sinds 1977 beschermd als cultuurhistorisch landschap. Ook het kasteel zelf is beschermd als monument.

Ten oosten van het kasteel staat een bijzonder dienstgebouw met een kegelvormig dak. Dit uniek stukje erfgoed uit 1841 was

vroeger een personeelswoning met koetshuis, hooizolders en paardenstallen. De ronde constructie is uniek in ons land en is net zoals het kasteel een beschermd monument. In de loop van de geschiedenis (onder andere tijdens de Eerste en de Tweede Wereldoorlog) deden zowel dit bijgebouw als het kasteel verschillende keren dienst als schuilplaats voor de inwoners van Westmalle.

— Openingsuren

Het kasteeldomein is het hele jaar open voor wandelaars en fietsers.

— Praktische informatie

Kapelstraat
2390 Malle

Contact:

- info@kempenslandschap.be
(algemene vragen over het domein)
- www.kempenslandschap.be

— Wandel- en fietsroutes

De dreef van het Kasteel van Westmalle ligt tussen wandelknooppunt 78 en 95. Via fietsknooppunten 50 en 66 fiets je langs de prachtige kasteeldreef. Twee mooie wandelroutes leiden je langs het kasteel: het Steenovenpad (6,5 km) en het Bindjespad (10,1 km).

Kastelen in de buurt van **BRUSSEL**

KASTEEL VAN BEERSEL

Het kasteel van Beersel is een uitzonderlijk goed bewaard gebleven voorbeeld van middeleeuwse krijgswaerkunde. Het heeft een bewogen geschiedenis achter de rug, maar toch staat het er nog precies bij zoals het er aan het einde van de 15de eeuw uitzag. Daardoor kan je er heel goed ervaren hoe mensen leefden in een versterkte middeleeuwse waterburcht.

In en rond het kasteel vind je panelen met afbeeldingen en QR-codes. Als je de QR-codes scant, krijg je audiofragmenten te horen waarin de geschiedenis van het kasteel op een boeiende manier tot leven komt.

— Openingsuren

Winterperiode (december - februari)

Gesloten

1 maart t/m 31 maart

- **Zaterdag en zondag:** 11.00 - 17.00 uur

1 april t/m 31 mei

- **Dinsdag t/m vrijdag:** 13.00 - 17.00 uur
- **Zaterdag en zondag:** 11.00 - 17.00 uur

1 juni t/m 31 augustus

- **Dinsdag t/m zondag:** 10.00 - 18.00 uur

1 september t/m 31 oktober

- **Dinsdag t/m vrijdag:** 13.00 - 17.00 uur
- **Zaterdag en zondag:** 11.00 - 17.00 uur

1 november t/m 30 november

- **Zaterdag en zondag:** 11.00 - 17.00 uur

Maandag vaste sluitingsdag

— Toegangsprijzen

Volwassenen: € 5

Kinderen: € 2

Gidsbeurt: € 70 per gids

— Praktische informatie

Kasteel van Beersel
Lotsestraat
1650 Beersel

Informatie & reservatie:

- +32 2 359 16 36
- visit@beersel.be

— Wandel- en fietsroutes

Beersel is een groene gemeente, waar wandelaars en fietsers hun hartje kunnen ophalen. Er zijn verschillende wandel- en fietsroutes die je kan combineren met een bezoek aan het kasteel, onder meer de [Zennewandeling](#) en de [Sierlijke Zenneroute](#).

KASTEEL VAN GAASBEEK

Het Kasteel van Gaasbeek, verborgen tussen de glooiende heuvels van het Pajottenland, was in de middeleeuwen een versterkte burcht. Later evolueerde het tot een riant buitenverblijf. Eind 19e eeuw kwam het kasteel in handen van markiezin Marie Arconati Visconti, die het erfde van haar man. Deze straffe dame, die een druk intellectueel leven in Parijs combineerde met lange vakanties in Gaasbeek, liet het kasteel volledig restaureren tot een romantische droomburcht. Bij haar overlijden schonk ze het kasteel aan de Belgische Staat, met als uitdrukkelijke wens het gebouw en haar collectie open te stellen voor het publiek. Nu, honderd jaar later, is de erfenis van de markiezin na een grondige restauratie in ere hersteld. De kasteelcollectie schittert in een gloednieuwe scenografie en treedt in dialoog met hedendaagse reflecties. Hier worden 800 jaar aan verhalen vertolkt en ontmoeten het heden en het verleden elkaar in een innige omhelzing. Kom langs en voel je de hartslag van wat was...

Het 49 hectare grote kasteelpark, met zijn eeuwenoude bomen, vijvers, dreven, kronkelende paden en historische gebouwen, is een

gedroomde plek voor onthaasting. Op het domein bevindt zich ook de unieke museumtuin, waar oude fruit- en groentesoorten gekoesterd worden.

— Openingsuren

31 maart t/m 3 november

- **Maandag:** gesloten
- **Dinsdag - zondag:** 10.00 - 18.00 uur
- vanaf oktober sluit het kasteel om 17.00 uur

— Toegangsprijzen

Kasteel van Gaasbeek

- **Standaardtarief:** € 12
- **Kortingstarief:** € 8
- **Gratis:** - 18 jaar, Museumpas, icom, personen met een beperking (+ 1 begeleider), pers

Museumtuin

- **Standaardtarief:** € 7
- **Kortingstarief:** € 6
- **Gratis:** -18 jaar, (begeleiders van) mensen met een beperking, National Trust

— Praktische informatie

Kasteelstraat 40
1750 Gaasbeek

Contact:

- +32 2 531 01 30
- bezoek.gaasbeek@vlaanderen.be
- www.kasteelvangasbeek.be

— Wandel- en fietsroutes

Langs het Kasteel van Gaasbeek passeren niet minder dan drie van de negen Vlaamse Icoonfietsroutes: de [Groene Gordelroute](#), de [Vlaanderenroute](#) en de [Heuvelroute](#). Met de Flanders Finest Fietsroute 'kastelenroute' fiets je dan weer langs het Kasteel van Gaasbeek, Groenenberg, Coloma en Ter Rijst. Ook de fraaie [kastelenwandeling Gaasbeek](#) komt erlangs.

KASTEEL VAN BOUCHOUT PLANTENTUIN MEISE

Midden in Plantentuin Meise staat het kasteel van Bouchout. Het is gebouwd rondom een 12de eeuwse donjon, een vierkante verdedigingstoren met muren van wel een meter dik. In de loop der eeuwen groeide de donjon uit tot een indrukwekkende gesloten burch met vier ronde torens en een slotgracht. Het kasteel werd herhaaldelijk geplunderd en weer hersteld. De bewoners waren notabelen, die mee hun stempel drukten op de Belgische geschiedenis. Rond de Franse Revolutie werd het kasteel grondig verbouwd. Het uitgestrekte kasteeldomein transformeerde tot een Engelse landschapstuin met exotische planten, lieflijke vijvers en schilderachtige folly's.

Eind 19de eeuw kocht koning Leopold II het kasteel voor zijn zus Charlotte - de weduwe van Maximiliaan van Oostenrijk, de keizer van Mexico die tijdens een revolutie in dat land werd gefusilleerd. Het interieur kreeg toen een opknappbeurt in neogotische en neorenaissance-stijl. Niet alles is bewaard gebleven, maar heel wat van het houtwerk is er nog, net als het interieur van het salon waar de keizerin zo graag verbleef. Vandaag maakt het kasteel deel uit

van Plantentuin Meise. De vroegere Engelse landschapstuin - waarvan je nog heel wat sporen terugvindt - herbergt nu een wereldberoemde plantencollectie. Er is elk seizoen wel wat te beleven, en je kan er eindeloos wandelen. En neem de kinderen mee: zij kunnen zich uitleven in het speelbos, op speurtocht gaan met Koning Amaryllo of het verwonder-je-voetenpad uitproberen.

In de centrale zaal van het kasteel loopt een permanente tentoonstelling over de geschiedenis van het domein en zijn bewoners. Je kan de donjon bezoeken, en niet te vergeten het dakterras: je hebt er een schitterend uitzicht!

— Openingsuren

November - februari: 10.00 – 17.00 uur
Maart - oktober: 10.00 – 18.00 uur

— Toegangsprijzen

Volwassenen: € 12
Kinderen van 6 tot 17 jaar: € 5
Kortingstarieven: zie [website](#)

— Praktische informatie

Nieuwelaan 38 – 1860 Meise
www.plantentuinmeise.be

— Wandel- en fietsroutes

Het wandelnetwerk Brabantse Kouters en de streek-GR Groene Gordel lopen langs de Plantentuin. Het domein ligt ook pal op het fietsknooppuntennetwerk en de Groene Gordelroute, een van de negen Vlaamse Icoonfietsroutes. In de buurt passeren nog verschillende andere wandel- en fietsroutes. Je verneemt er alles over in het toeristisch infopunt voor de regio, gelegen aan Ingang Keizerin Charlotte van de Plantentuin.

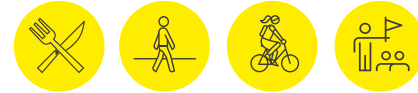
— Eten en drinken

De Plantentuin heeft een selfserviceresaurant 'De Oranjerie'. Voor een lekkere kop koffie en een stuk huisgebakken taart kan je terecht in de Kawa-koffiebar. Zelf je eigen picknick meebrengen mag ook. Meer info over het aanbod vind je [hier](#).

Kastelen in de buurt van **LEUVEN**

KASTEEL VAN HORST

Het Kasteel van Horst, gelegen tussen de groene Hagelandse heuvels, is herkenbaar aan zijn vierkante toren. Die dateert uit de 15de eeuw en is één van de oudste resterende delen van deze waterburcht. Het uitzicht van de andere vertrekken danken we grotendeels aan Maria-Anna Van den Tympel, eigenares van het kasteel in de 17de eeuw. Ze liet de kapel en het koetshuis bouwen en richtte ook de statige feestzalen in met prachtig stucwerk van de befaamde kalksnijder J.C. Hanssche. Maria Anna toverde zo het kasteel om tot een lushof met vijvers en wijngaarden waar ze belangrijke gasten uitnodigde. Het waterslot was in die tijd ook de uitvalsbasis voor jachtpartijen.

Het kasteel is momenteel gesloten voor een grondige restauratie. Elke dag geven heel wat vakmensen het beste van zichzelf om er opnieuw het feestkasteel van weleer van te maken. Op de [website van Herita](#) vind je een overzicht van evenementen waarbij je de restauratie van de waterburcht vanop de eerste rij kan meemaken. (En onder andere kan genieten van een adembenemend panoramisch uitzicht aan de top van de donjon.)

Wist-je-dat?

het Kasteel van Horst de fictieve thuishaven is van de Rode Ridder in de stripverhalen van Willy Vandersteen?

Openingsuren en toegangsprijzen

Tijdens de restauratiewerken hebben we een aangepaste publiekswerking. Kijk op de website voor de openingsuren, het programma en de toegangsprijzen. Het park is vrij toegankelijk. Daar vind je ook de brasserie [Het Wagenhuis](#) dat geopend is van woensdag tot zondag. In de kasteelshop kun je vanaf 9 mei ook genieten van drankjes en kleine versnaperingen.

Praktische informatie

Horststraat 28
3220 Holsbeek

Contacteer Sophie Brands via:

- +32 03 226 31 85
- kasteelvanhorst@herita.be
- www.kasteelvanhorst.be

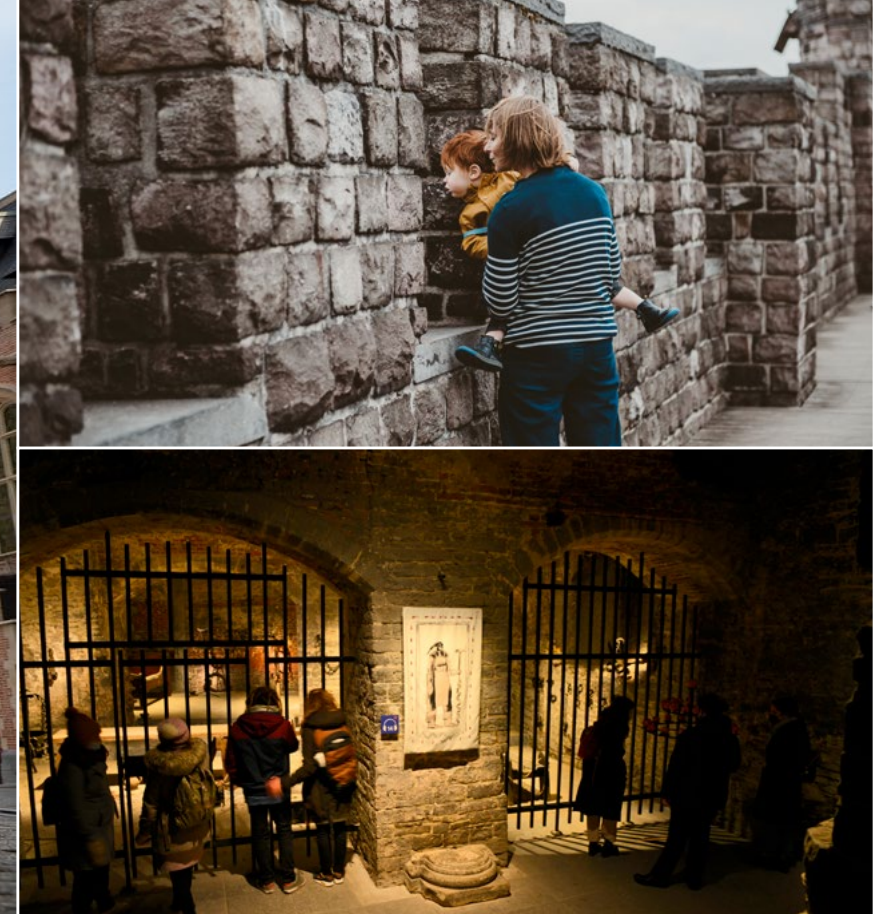
Wandel- en fietsroutes

Het Kasteel van Horst ligt bij wandelknooppunt 143 en is het vertrekpunt voor de Horst- en Broekemwandeling.

Je kan een fietstocht starten aan fietsknooppunt 65 voor de Horst- en wijnlandshappenroute. Daarnaast zijn er nog heel wat andere fiets- en wandelroutes in de buurt van het kasteel. Meer informatie vind je op www.toerismevlaamsbrabant.be.

Kastelen in de buurt van GENT

GRAVENSTEEN

Smalle torentrappen, forse kantelen, tot de verbeelding sprekende vertrekken en een prachtig uitzicht. Dat is het Gravensteen, de middeleeuwse burcht in het hartje van de Vlaamse kunststad Gent. Als bezoeker dwaal je door het middeleeuwse kasteel met zijn enorme donjon, schilderachtige binnenplaats en karakteristieke architectuur.

Van grafelijke residentie, over gerechtsgebouw tot gevangenis en fabriek. Door de eeuwen heen heeft deze imposante burcht verschillende functies gehad. In de 9de eeuw bouwden de Graven van Vlaanderen versterkingen om zich te beschermen. We weten niet precies wanneer het Gravensteen een grafelijk machtscentrum werd, maar het is wel duidelijk dat de burcht al heel vroeg een belangrijke plek was. In de 12de eeuw verbouwde Filips van de

Elzas de burcht tot een imposant stenen kasteel. Hoewel het nooit permanent bewoond was, fungeerde het als bestuurlijk centrum en gerechtsgebouw. Later werd het een gevangenis en in de 18de eeuw een industrieel complex. In de 19de eeuw werd het gerestaureerd naar de romantische interpretatie van het kasteel van Filips van de Elzas.

Een bezoek aan het Gravensteen is inclusief comedy audioguide. Vlaams komiek en cabaretier Wouter Deprez neemt je mee op sleeptouw door deze statige Gents burcht. Via de unieke audiogids maakt hij je deelgenoot van zijn fascinatie voor Filips van de Elzas. Hij serveert je zijn eigenwijze kijk op een wereld van rondtrekkende graven, kruisvaarders en hoofse liefde. Met de even poëtische als grappige tekeningen van illustrator Randall Casaer, geraak je helemaal

in de ban van de middeleeuwen. De audioguide is beschikbaar in het Nederlands, Frans, Engels, Duits en Spaans. Mensen met een auditieve beperking kunnen de comedytour beleven dankzij een visioguide beschikbaar in Vlaamse of internationale gebarentaal. Plan je een korter bezoek aan het Gravensteen? Vanaf de zomer van 2024 ontdek je het Gravensteen ook met de Big Five-tour, compact verteld in een audiowandeling van een halfuurtje.

Bezoek je het Gravensteen met jonge kinderen? Neem hen met de Little Guide mee op een spannende zoektocht naar de verdwenen nar. Onderweg ontdek je interessante weetjes over de oude burcht en zijn voormalige bewoners. Opdracht volbracht? Dan krijgen je jeugdige speurders een leuk aandenken. Deze zoektocht is geschikt voor kinderen van 3 tot 8 jaar en

beschikbaar in het Nederlands, Frans, Engels, Duits en Spaans.

Kom je in groep?
Laat je onderdompelen in de geschiedenis van het kasteel tijdens een gegidste rondleiding. Die duurt 90 minuten en er is een maximum van 15 personen per gids. Heb je wat meer tijd? Combineer dan je uitstap naar het Gravensteen met één van onze andere Historische Huizen.

Openingsuren

Het Gravensteen is elke dag open van 10 uur tot 18 uur. Uitzonderlijk gesloten op 24, 25 en 31 december en op 1 januari.

Toegangsprijzen

Een ticket voor een bezoek aan het Gravensteen kost 13 euro. Reis je in groep, met kinderen of heb je recht op een kortingstarief? Raadpleeg de toegangsprijzen op de [website van het Gravensteen](https://www.historischehuizen.gent).

Praktische informatie

Historische Huizen Gent
Sint-Pietersplein 9
9000 Gent

- +32 9 266 85 00
- historischehuizen@stad.gent
- [Gravensteen](https://www.gravensteen.be)

Wandel- en fietsroutes

Het Gravensteen ligt langs het Grote Routepad GR128 – Vlaanderenroute. De fietsroute '[fietsen langs kastelen](#)' voert je niet alleen langs het Gravensteen, maar eveneens langs het kasteel van Laarne en het kasteelpark Beervelde.

KASTEELPARK BEERVELDE

Het kasteelpark van Beervelde werd in 1873 aangelegd met een bijzonder doel voor ogen: een uitstalraam worden voor de toen nog prille Gentse sierteelt. De opdrachtgevers, de graven de Kerchove de Denterghem, waren grote plantenliefhebbers en speelden een vooraanstaande rol in de sector. Het 25 hectare grote domein is nog steeds in handen van de familie.

Half mei en half oktober vormt het kasteelpark het decor voor de internationaal vermaarde Tuindagen van Beervelde. Die zijn met 240 deelnemers en meer dan 20.000 bezoekers uit heel Europa een begrip geworden voor liefhebbers van tuinbeurzen.

Midden in het park stond het historische kasteel, dat beschadigd werd tijdens de Tweede Wereldoorlog. Achteraf werd het gesloopt en maakte het plaats voor de fraaie villa die er nu staat. Maar de originele kelders bleven bewaard – en die zijn

een bezoek meer dan waard. In de jaren 60 werden ze namelijk volledig beschilderd door de bekende schilder Roger Raveel. Het kunstwerk wordt beschouwd als een hoogtepunt uit zijn carrière. Opmerkelijk: de toenmalige graaf had Raveel in de arm genomen omdat hij de kelder wilde inrichten als recreatieruimte voor zijn tienerzonen.

Openingsuren

Wandelen

- Hoewel het domein privé is, worden wandelaars - mits voorafgaandelijke aanmelding - toegestaan

Tuindagen

- Zie [website](#)

Raveel en/of Park

- Zie [website](#)

Toegangsprijzen

Wandelen

- Gratis

Tuindagen

- Zie [website](#)

Raveel en/of Park

- Zie [website](#)

Praktische informatie

Secretariaat van Graaf Renaud de Kerchove

- +32 9 356 81 82
- info@parkvanbeervelde.be
- www.parkvanbeervelde.be

Wandel- en fietsroutes

Het kasteel van Beervelde ligt langs de fietsroutes 'In het hart van de azaleastreek' en 'Fietsen langs kastelen'. Er zijn ook verschillende aantrekkelijke [wandroutes](#) in de buurt.

KASTEEL OOIDONK

In een meander van de Leie, op een boogscheut van Gent, ligt het sierlijke en statige kasteel Ooidonk. De slotgracht en het kasteelpark stralen één en al rust uit. Je zou haast vergeten wat een turbulente geschiedenis Ooidonk heeft.

In de 16de eeuw was het kasteel eigendom van Filips, graaf van Horne. Hij was een van de belangrijkste medestanders van Willem van Oranje, de leider van de opstand tegen Spanje. In 1568 werd hij, samen met graaf van Egmont, op de Brusselse Grote Markt onthoofd. Ooidonk raakte verwickeld in de godsdienstoorlogen die onze streken in de 16de eeuw teisterden. Het kasteel werd tot tweemaal toe verwoest. Uiteindelijk liet een Antwerpse notabele, Maarten della Faille, het volgens de smaak van de renaissance verbouwen tot buitenverblijf.

In 1864 werden het kasteel en de gronden eromheen gekocht door senator Henri t'Kint de Roodenbeke en zijn vrouw Zoé de Naeyer. Nu, 150 jaar na hun voorvader, wonen hier graaf Henry t'Kint de Roodenbeke en zijn drie kinderen.

Overnachten

Altijd eens willen logeren in een sprookjeskasteel? Ooidonk heeft 4 luxueuze gastenkamers. Alle 4 bieden ze toegang tot een mooie woonkamer, een schitterende eetkamer en een volledig uitgeruste keuken.

Openingsuren

Tuinen:

- **Dinsdag:** 13.00 - 18.00 uur
- **Woensdag tot zaterdag:** 9.30 - 18.00 uur
- **Maandag en dinsdagvoormiddag** gesloten

Kasteel:

- **Zon- en feestdagen van 1 april t/m 1 november:** 14.00 - 17.30 uur.
- In juli en augustus ook op zaterdagen

Toegangsprijzen

Tuinen:

- **Volwassenen:** € 3
- **Kinderen:** € 1

Kasteel:

- **Volwassenen:** € 12
- **Kinderen tot 12 jaar:** € 4
- **Scholen:** € 4
- **Groeps prijs** vanaf 20 personen: € 9 p.p. (+ vergoeding gids)

Praktische informatie

Boeking:

Els Lisabeth

- +32 9 282 26 38
- els.lisabeth@ooidonk.be
- www.ooidonk.be

Wandel- en fietsroutes

De [Ooidonk-wandelroute](#) en de [Leiestreek-fietsroute](#) lopen langs het kasteel.

Eten en drinken

Het Koetshuis Ooidonk

- info@hetkoetshuisooidonk.be
- +32 9 282 73 13
- www.hetkoetshuisooidonk.be

Evenementen

Het kasteel is beschikbaar voor publieke, privé- en zakelijke evenementen. Die kunnen georganiseerd worden in het kasteel of in een tent op de imposante binnenkoer of in de tuinen. Er is ook een volledig uitgeruste vergaderzaal voor een exclusief seminariepakket op maat.

Kastelen in OOST-VLAANDEREN

LOZERKASTEEL (HUISE)

1654: sindsdien is het kasteeldomein van Lozer (Huisse) al in het bezit van de familie della Faille d'Huyse. In die tijd stond het bekend als 't Goed t'Uplosere. De huidige eigenaars behoren al tot de tiende generatie!

Het charmante kasteel kreeg zijn neoklassieke kleedje tijdens een verbouwing in de 18de eeuw. Het nestelt zich knus in een bosrijk park van 13 hectare. Je vindt er slingerende paden, rustgevende vijvers en fraaie bijgebouwen als een koetshuis, een neerhof en een torenvormig tuinpaviljoen. Het park is in de jaren 1880 aangelegd door de bekende tuinarchitect Friedrich Eduard Keilig. Veel chiquer kon je in die tijd niet krijgen: Keilig tekende ook de plannen voor het Park van Laken, het Ter Kamerenbos en het Antwerpse stadspark. Vanaf het kasteeldomein leidt een dubbele dreuf naar de Onze-Lieve-Vrouw-van-Bijstandkerk, die halverwege de 19de eeuw werd gebouwd in opdracht van de toenmalige baron.

Logeren in het Lozerkasteel?

Elisabeth en Bernard della Faille d'Huyse heten je welkom in hun B&B (****) in het voormalige koetshuis. Alle kamers liggen aan de zuidkant en bieden een prachtig uitzicht op de kasteelvijver en het park.

Voor minimum twee nachten kan je ook verblijven in één van hun drie vakantiewoningen (*****), namelijk The Lodge, dat zich ook in het koetshuis bevindt, of La Laiterie en Het Bakhuis in vierkantshoeve Het Neerhof op het domein.

Praktische informatie

Kasteelstraat 36
9770 Lozer-Kruisem

- +32 9 383 50 27
- +32 478 548 796
- info@lozerkasteel.be
- www.lozerkasteel.be
- volg ons op [Facebook](#) en [Instagram](#)

Wandel- en fietsroutes

Het Lozerkasteel ligt aan het fietsknooppuntennetwerk (knooppunt 25) en aan de fietsroutes [Gulden Ei](#) en [De Blinkerroute](#). Ook de [langeafstandswandelroute GR 129 \(Dwars door België\)](#) komt erlangs.

Evenementen

HET NEERHOF

Bij Het Neerhof staat onze nieuwe zaal centraal in jouw evenementervaring. Onze veelzijdige ruimte is het canvas waarop we jouw visie tot leven brengen.

Hier vind je een naadloze omgeving die zich aanpast aan de grootte en stijl van jouw gebeurtenis. Of je nu een grootschalig feest of een intieme bijeenkomst plant, onze zaal biedt de perfecte setting. In deze ruimte hebben we een geïntegreerde bar die zorgt voor ontspanning en genot.

Boeken kan via info@lozerkasteel.be.

KASTEEL VAN POEKE

Met zijn lichtroze gevels en feeërieke uitstraling is het kasteel van Poeke (Aalter) een echt juweeltje. Het ligt in een bosrijk park in het hart van het Meetjesland, halverwege de historische steden Gent en Brugge.

In de middeleeuwen stond hier al een burcht, maar die werd in 1453 verwoest door het leger van Filips de Goede. Een paar eeuwen later bouwde de adellijke familie de Preudhomme d'Hailly op de ruïnes een nieuw kasteel in classicistische stijl – er werden zomaar even 300.000 bakstenen voor aangevoerd! Baron Victor Pycke de Peteghem kocht het in 1873 en verbouwde het tot een romantisch optrekje. Later werd het kasteel een internaat voor wezen en kinderen met een moeilijke thuissituatie. Sinds 2021 is het eigendom van Toerisme Vlaanderen, dat nu via een participatief traject werkt aan de herbestemming van het domein.

Het kasteel ligt in een park van maar liefst 56 hectare. Met zijn imposante dreven nodigt het uit tot zalige wandelingen. Onderweg kom je langs historische plekken als het koetshuis, de ommuurde moestuin,

de jachthondenkennel (mèt bakoven!), de Engelse tuin en het 'carburekot' – een gebouwtje waar vroeger het gas werd geproduceerd waarmee het kasteel werd verlicht. Elke eerste zondag van mei tot november kan je gratis naar een gegidste natuurwandeling.

Het kasteel zelf kan je alleen in groep bezoeken met een gids. Bijzonder: om de twee jaar wordt er een biënnale voor moderne kunst georganiseerd. En wist je dat het kasteel en het park dikwijls gebruikt werden als decor voor tv-series en films? Onder meer 'De bossen van Vlaanderen' en 'De bende van Jan de Lichte' werden er opgenomen.

Openingsuren

Het kasteelpark kan je elke dag van zonsopgang tot zonsondergang vrij bezoeken. Voor het kasteel heb je een afspraak nodig.

Toegangsprijzen

De toegang tot het domein is gratis. Het kasteel bezoeken kan enkel in groep en met een gids.

Praktische informatie

Kasteelstraat 38
9880 Poeke
• kasteelvanpoeke@toerismevlaanderen.be
• www.kasteelvanpoeke.be

Aanvragen via:
[Kasteel van Poeke - Huren | Toerisme Vlaanderen](#)

Wandel- en fietsroutes

De [GR 129](#), een langeafstandswandeling, doorkruist het domein. Er zijn ook twee wandellussen. Het domein ligt aan het fietsknooppuntennetwerk, en de [Kunststedenroute](#) – een Vlaamse Icoonfietsroute - passeert amper 5 kilometer verderop in Bellem.

De kastelen van Beveren

Hof ter Saksen

Erfgoedhuis en kunstdepot Hof ter Welle

WATERBURCHT CORTEWALLE

In hartje Beveren ligt een 15de-eeuwse waterburcht: kasteel Cortewalle, de ideale locatie om te trouwen of een jubileum. Maar ook zonder dat er iets te vieren valt, is het 10 hectare grote kasteelpark een bezoekje waard. Er is een bijzondere bijen- en vlindertuin. Het is er altijd gezellig druk met picknickende jeugd, wandelaars en fietsers die even komen uitblazen onder de eeuwenoude bomen.

Het kasteel bezoeken kan alleen met een gids. Luister naar verhalen van de vroegere bewoners. Bewonder de fraaie kamers en de waardevolle kunstwerken – zoals het gerestaureerde Aubussontapijt, een Frans dorpje dat befaamd was om zijn tapijtwevers. Bijzonder: ook het indrukwekkende archief van de familie de Brouhoven de Bergeyck, de vroegere bewoners van het kasteel, is vrij raadpleegbaar voor onderzoek.

Openingsuren en toegangsprijzen

Het park is elke dag vrij toegankelijk. Het kasteel bezoeken kan enkel met gids.

Adres

Zwarte Dreef 2, 9120 Beveren.

Waterburcht Cortewalle

Wist-je-dat?

In de 15de eeuw had Cortewalle twee bekende bewoners: Joos Vijd en zijn vrouw Elisabeth Borluut - de opdrachtgevers van het Lam Gods, het wereldberoemde schilderij van de gebroeders Van Eyck. Het oorspronkelijke kasteel was ooit zelfs op het Lam Gods te zien, maar verdween jammer genoeg tijdens een eerdere restauratie. Ontdek aan de hand van een multimediale fietsroute wie Joos Vijd was en wat hij betekende voor Beveren.

HOF TER SAKSEN

Hof ter Saksen is een van de schaarse gesloten parkbossen in het Land van Waas. Het pronkstuk is het prachtige 18de-eeuwse kasteel, en de bijbehorende orangerie met cafetaria. Het park biedt behalve verfrissende waterpartijen en uitgestrekte gazons ook een rijke diversiteit aan planten en bomen, met een bijzondere focus op Chinese en Japanse soorten. Een plek om helemaal zen te worden! In het domein van 33,5 ha groot kan je het klavertje vier ontdekken: een arboretum, een Wase

landschappentuin (natuurtuin), een hoogstamboomgaard en de Beverse beekvallei. Of maak kennis met de nijvere bewoners van de gigantische bijenkorf. Je kan ook een natuurgids boeken. Die vertelt je alle verhalen over het park op het ritme van de seizoenen en je eigen interesses. Voor de allerkleinsten is er een speelbos. Ontdek de flora van het Lam Gods in de tuin van Vijd of verwonder u in de zintuigentuin.

Openingsuren

1 maart t/m 31 oktober:

- **Alle dagen:** 09.00 – 20.00 uur

1 november t/m eind februari

- **Alle dagen:** 09.00 – 16.30 uur

Toegangsrijzen

Gratis

ERFGOEDHUIS EN KUNSTDEPOT HOF TER WELLE

Verscholen achter een statige beukendreef en omsloten door een imposante walgracht ligt Hof Ter Welle. De oudste sporen van het kasteel gaan terug tot de 13de eeuw. In 1723 kocht de Beverse burgemeestersdochter Anna Piers het gebouw om er een weeshuis voor jonge meisjes in onder te brengen. De site groeide uit tot een weeshuis, school en kloosterdomein. Tegenwoordig is deze verborgen parel het erfgoedhuis van de gemeente Beveren. Je vindt er

het heemkundig museum en de gemeentelijke kunstcollectie - stille getuigen die het rijke verleden van het Land van Beveren met kunst en verhalen tot leven brengen. De prachtige barokke kapel uit de 18de eeuw wordt gebruikt voor tentoonstellingen, lezingen en concerten.

Bezoek Hof ter Welle gratis op woensdag- en zondagmiddag. Wil je wat meer uitleg? Een gids neemt je graag mee op sleeptouw, ook buiten de openingsuren.

Openingsuren

- **Woensdag:** 14.00 – 17.00 uur
- **Zondag:** 14.00 – 17.00 uur

Toegangsrijzen

Gratis

De kastelen van Beveren:

Algemene Praktische informatie

Toerisme Beveren, Gravenplein 8, 9120 Beveren.
Check ook onze sociale media, Toerisme Beveren op Facebook en Instagram: #beverenverkennen

- +32 3 750 15 80
- toerisme@beveren.be
- [Waterburcht Cortewalle | Beveren](#)
- [Hof ter Saksen | Beveren](#)
- [Erfgoedhuis Hof ter Welle | Beveren](#)

Wandel- en fietsroutes

Met de bewegwijzerde kastelenwandeling ontdek je alle kastelen van Beveren.

Je vindt een plannetje aan de toeristische balie in het gemeentehuis of op: www.beverenverkennen.be.

Kastelen langs DE SCHELDE

KASTEEL D'URSEL

Gedurende bijna vier eeuwen was het kasteel van Hingene de zomerresidentie van de adellijke familie d'Ursel. Elke zomer trok de hertog met zijn familie en bedienden naar zijn favoriete buitenverblijf. Nu zijn het kasteel en het park eigendom van de provincie Antwerpen, die de oude glorie liefdevol in ere hersteld.

Via de monumentale poorten betreed je een oase van rust. Wandelpaden leiden je langs waterpartijen en door oude dreven en met wat geluk zie je onderweg een eekhoorn, een roofvogel of een ree. Je kan picknicken met zicht op het kasteel of spelen op de uitgestrekte grasvelden. In het poortgebouw verneem je alles over de geschiedenis van het domein en vind je een brochure met de favoriete wandeling van de hertog rond 1900. Het poortgebouw is ook het startpunt voor twee escape games, die je het park op een unieke manier doen beleven.

In het kasteel zijn de muren bespannen met Chinees papierbehang en met unieke beschilderde en bedrukte katoenen stoffen (zogenaamde sitsen). De oudste stukken dateren uit het midden van de 17de eeuw en de jongste werden pas in 1967 geplaatst. Allemaal samen vormen

ze een unieke collectie: in geen enkel kasteel in Europa zijn er meer sitsen te vinden dan in Hingene.

Je kan het kasteel bezoeken tijdens activiteiten, zoals tentoonstellingen, concerten, rondleidingen en andere evenementen. Kijk in de kalender op www.kasteeldursel.be.

Overnachten in het kasteeldomein

In 1878 laat de getalenteerde amateurkunstenares hertogin Antonine in een uithoek van het kasteelpark een schildersatelier bouwen. Vandaag is haar atelier volledig gerestaureerd en kreeg het een nieuw leven als stijlvolle vakantiewoning. Het souterrain en de zolder bieden plaats aan vier slaapkamers en drie badkamers. In het voormalige atelier op de beletage is er een open keuken en een salon met uitzicht op het park.

Openingsuren

Het park is gratis toegankelijk. Het kasteel is geopend tijdens de activiteiten of na afspraak voor groepsbezoeken.

Praktische informatie

Contact:

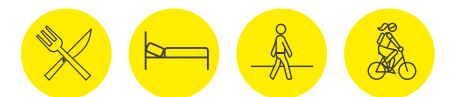
- +32 3 820 60 10
- info@kasteeldursel.be
- www.kasteeldursel.be

Wandel- en fietsroutes

Volg de Notelaardreef tot bij het paviljoen De Notelaer, aan de oever van de Schelde, en wandel door het stiltegebied langs dijken en door polders. Kom de prachtige natuur van Klein-Brabant en haar Stille waters al wandelend of fietsend ontdekken. Een volledig overzicht van de wandel- en fietsroutes in de buurt kan je terugvinden op www.toerismekleinbrabant.be. In de nabije omgeving vind je verder nog het kasteel Marnix de Sainte Aldegonde, de Abdij van Bornem en Kasteel van Wissekerke in Bazel.

PAVILJOEN DE NOTELAER

Paviljoen De Notelaer is een pareltje aan de oevers van de Schelde. Het ronde, 18de-eeuwse gebouwtje dankt zijn naam aan een immense notenboom die ooit op de Scheldedijk stond en dienstdeed als baken voor de schippers. Tegenwoordig is het een populaire stopplaats voor fietsers en wandelaars. In de dijkelder en op de benedenverdieping waren vroeger de veerdienst en de herberg ondergebracht. De prachtige salons en het trappenhuis waren privé. Het paviljoen hoorde immers bij het kasteeldomein van de adellijke familie d'Ursel in het nabijgelegen Hingene. Zij gebruikten het als jachthuisje en feestelijke ontvangstruimte. In de zomermaanden dineerden de hertog en zijn gezin er regelmatig, meestal in het gezelschap van hooggeplaatste genodigden.

Het pronkstuk van het paviljoen is het ronde salon. Behalve de fraaie muur- en koepelschilderingen van muzen, goden en fabeldieren trekt vooral de unieke parketvloer er de aandacht. In het geometrische patroon zijn maar liefst acht verschillende houtsoorten verwerkt. Ga zeker ook even naar boven: vanaf de koepelgaanderij heb je een onbetaalbaar uitzicht over de Schelde, de polders en de

polderdorpen. Het paviljoen is gratis te bezoeken.

VZW De Notelaer organiseert er tentoonstellingen, zondagse zomerconcerten en gegidste wandelingen. Kom tot rust op het zonnige tuinterras, geniet er van de stilte onder het genot van een streekbiertje of een stuk huisbereide Notelaeretaart, je eigen picknick meebrengen mag ook. En breng ook eens een bezoekje aan het nabijgelegen kasteel d'Ursel in Hingene: een schitterend historisch pand waar ook weer van alles te beleven valt.

Openingsuren

April en oktober

- weekends, feestdagen en brugdagen van 13.00 tot 17.00 uur.

Mei-september

- maandag, dinsdag, woensdag, zaterdag, zondag, feestdagen en brugdagen van 14.00 tot 18.00 uur

November-maart

- Gesloten

Toegangsprijzen

Het paviljoen is gratis te bezoeken. Dat geldt ook voor de tentoonstellingen. Alleen voor de zomerconcerten betaal je € 15 per persoon.

In 2024 is het paviljoen niet te bezoeken wegens restauratie.

Je kan wel terecht in het nieuwe café Flore naast het paviljoen.

Praktische informatie

Notelaardreef 2
2880 Hingene (Bornem)

Contact:

- info@notelaer.be
- www.notelaer.be

Algemene info:

- info@kempenslandschap.be

Wandel- en fietsroutes

Een volledig overzicht van de wandel- en fietsroutes in de buurt kan je terugvinden op www.toerismekleinbrabant.be.

KASTEEL MARNIX DE SAINTE ALDEGONDE

Aan een rustieke oude Scheldearm vind je het neogotische kasteel van Bornem. De geschiedenis van het domein gaat meer dan 1000 jaar terug, tot burggraaf Lambrecht I van Gent. Doorheen de eeuwen was het domein eigendom van verschillende belangrijke families. De familie van de huidige eigenaar, graaf John II de Marnix de Sainte Aldegonde, bezit het domein al sinds 1773! Naast het indrukwekkende kasteel vind je op het landgoed ook de middeleeuwse eendenkooi terug, één van de oudste van Europa! Dit beschermd monument werd in 2023 volledig gerestaureerd door Stichting Kempens Landschap. Vandaag stelt de graaf zijn woonst open voor het publiek. Je kan er prachtig ingerichte kamers bezoeken, met waardevol meubilair, historische schilderijen, collecties porselein en luxueuze plafondschilderingen. Bekijk zeker ook de unieke collectie gravures van Pieter Bruegel de Oude of leer meer over Filips de Marnix de Sainte Aldegonde, de belangrijkste telg van de familie.

In de vroegere remise is er een belevingscentrum ondergebracht, samen met een belangrijke koetsenverzameling.

Openingsuren en toegangsprijs

Individueel bezoek

- **Van 1 april tot 30 september** en tijdens de schoolvakanties is het mogelijk het kasteeldomein te bezoeken als individu: elke vrijdag, zaterdag, zondag en maandag van 13u00-17u00 uur.

Bezoek in groep

- **Vanaf 1 maart tot 30 november** is het mogelijk het kasteeldomein te bezoeken onder begeleiding van een ervaren gids.

Opendeurdagen voor particulieren

- Op 15 augustus, de laatste twee zondagen van augustus en de eerste twee zondagen van september
- **Toegangsprijzen** vind je op [de website](#).

Praktische informatie:

- Kasteelstraat 35, 2880 Bornem
- +32 3 889 90 09
- info-nlkasteelvanbornem.be
- www.kasteelvanbornem.be

Wandel- en fietsroutes

- [Het kasteelpad](#)
- [Palingfietsroute](#)
- [Scheldekastelenroute](#)

KASTEEL VAN LAARNE

Het middeleeuwse Kasteel van Laarne is één van de mooiste en best bewaarde waterburchten van het land. In de loop der eeuwen groeide het slot uit tot een adellijke zomerresidentie. Vandaag ademt het nog steeds de grandeur van die tijd. De imposante ridderzaal, de oude keukens, de schitterende salons, de gevangenis en de vermaarde zilvercollectie van Claude D'Allemagne zorgen voor een onvergetelijk bezoek.

Met de moviegide 'HEKSEN!' verken je het kasteel van onder tot boven. Samen met pastoor Jan Schatteman (gespeeld door Ivan Pecnick) en poetsvrouw Josyne (gespeeld door Heidi De Grauwe) duik je in het verleden van het kasteel en kom je ook alles te weten over de HEKSEN van Laarne. Laat je terugvoeren naar één van de donkerste episodes uit onze geschiedenis. Wie waren deze vermeende HEKSEN? Hoe is het zo ver kunnen komen? Wat knaagt er aan het geweten van de pastoor? En welk geheim draagt Josyne met zich mee?

Ook voor families! Er zijn verschillende actieve parcours voor kinderen: een heksentocht (3-5 jaar), fotozoektochten (5-7 jaar en 8-9 jaar) en de spannende

ontdekkingsreis 'Heintje Heks zoekt de sleutel van de schatkamer' (9-12 jaar). Een perfecte manier voor (groot)ouders en (klein)kinderen om samen het kasteel ontdekken.

Openingsuren

- **Van 12 mei t/m 13 oktober 2024:** elke zondag van 13 uur tot 17 uur.
- **In de zomervakantie 2024:** alle dagen open van 13 uur tot 17 uur, behalve op zaterdag
- School- en groepsbezoeken op aanvraag (zie contactgegevens hieronder).
- Speciale activiteiten en evenementen vind je in [de kasteelagenda op de website](#)

Toegangsprijzen

- **Volwassenen:** € 8 ((gratis toegang voor leden van Herita, inwoners van Laarne krijgen 2 euro korting aan de kassa)
- **Jongeren (12-18 jaar):** € 6
- **Kinderen (6-12 jaar):** € 6 (zoektocht inbegrepen)
- **Kinderen < 6 jaar:** gratis
- **Zoektocht voor kinderen < 6 jaar:** € 2

Praktische informatie

- Kasteel van Laarne
- Eekhoekstraat 5
- 9270 Laarne
- +32 9 230 91 55
- kasteelvanlaarne@herita.be
- www.kasteelvanlaarne.be

Wandel- en fietsroutes

Verschillende toeristische wandelroutes van het Scheldeland starten aan het Kasteel van Laarne of passeren er.

Het Kasteel van Laarne ligt bij fietsknooppunt 24 en maakt deel uit van de [Langs Begoniavelden fietsroute](#). Ook de fietsroute ['Langs Kastelen'](#) passeert aan het kasteel. Aan de ingang van het kasteeldomein is er mogelijkheid om fietsen te stallen. Handig!

Restaurant

Op het kasteeldomein vind je het restaurant van chef Bart Gossye. Je kan er culinair genieten in een prachtig kader of een 'high tea' reserveren.

KASTEEL WISSEKERKE MUSEUM VILAIN XIII

In het charmante polderdorpje Bazel waakte in de 13de eeuw een robuuste waterburcht over de Scheldevallei. Later verrees hier kasteel Wissekerke, meer dan tweehonderd jaar de residentie van de adellijke familie Vilain XIII.

In de 19de eeuw besloten burggraaf Philippe en zijn gemalin Zoé de Feltz het kasteel te verbouwen in neogotische stijl. Wissekerke kreeg alles wat een kasteel hoorde te hebben: een gevel om mee te pronken, een imposante toegangspoort, een schitterend Engels landschapspark met een elegante smeedijzeren hangbrug, een moestuin met exotische vruchten... Boven op de duiventoren kwam een waterreservoir, eronder een ijskelder – hypermodern in die tijd, toen ijskasten en diepvriezers nog moesten worden uitgevonden. Voor het interieur liet de burggravin zich inspireren door de Empirestijl die populair was geworden onder Napoleon, een goede vriend van haar.

Na een zorgvuldige restauratie heropende het kasteel in maart 2023 opnieuw met een volledig vernieuwd interactief belevingsparcours. Burggravin Zoé de Feltz neemt je mee door de geschiedenis van de familie, het ontstaan van België, de spanningen tussen katholieken en liberalen én haar bijzondere band met Napoleon. Projecties, audioverhalen, fascinerende objecten, een digitale quiz en sfeervolle soundscapes maken van kasteel Wissekerke één grote teletijdmachine. En buiten kan je heerlijk kuieren en luieren in het prachtige landschapspark.

— Openingsuren

- **Woensdag tot zondag (en feestdagen):** 13.00 – 17.00 uur
- **Gesloten:** 1 en 11 november, 24 december tot 2 januari

— Toegangsprijzen

- **Individueel:** € 12
- **Groepsbezoek** (vanaf 10 pers): € 8
- **Kortingstarieven:** zie [website](https://www.kasteelwissekerke.be)

— Praktische informatie

Koningin Astridplein 17
9150 Bazel

- +32 3 740 04 00
- kasteel.wissekerke@kruibeke.be
- www.kasteelwissekerke.be

Kastelen in de
buurt van
BRUGGE

KASTEEL VAN LOPPEM

Op een steenworp van Brugge ligt het statige kasteel van Loppem, midden in een romantische Engelse tuin met eeuwenoude bomen, vijvers en een doolhof. Het imposante monument is halverwege de 19de eeuw gebouwd in een stijl die toen erg in de mode was, de neogotiek. Het is een totaalkunstwerk: buiten- en binnenkant zijn in volmaakte harmonie. De Engelsman Edward Welby Pugin ontwierp de meubels, terwijl Jean-Baptiste Bethune – bekend als stichter van de Sint-Lucasscholen - het interieur tekende: de glasramen, de kroonluchters, de trappen en schouwen... Alles is met groot vakmanschap door plaatselijke ambachtslieden vervaardigd.

In de laatste dagen van de Eerste Wereldoorlog, in de herfst van 1918, kreeg het kasteel hoog bezoek: koning Albert I en koningin Elisabeth namen er een maand lang hun intrek. Van hieruit benoemde de koning een nieuwe regering. Die zogeheten 'regering van Loppem' voerde onder meer het algemeen enkelvoudig stemrecht in - zij het voorlopig alleen nog voor mannen.

Een bezoek aan het kasteel van Loppem is tegelijk een reis door

de tijd en een reis rond de wereld. De neogotische interieurs en woonvertrekken beneden tonen je hoe een adellijke familie ruim honderd jaar geleden leefde. Langs een statige trap klim je vervolgens naar de eerste verdieping, waar je kan binnenkijken in de familiekapel. Je ziet er ook de kamer waar Albert en Elisabeth verbleven. In aparte ruimtes kan je genieten van de collecties van Jean en Roland van Caloen, twee vroegere kasteelheren die verwoede kunstverzamelaars waren. Je ziet er schitterend werk uit de middeleeuwen, maar ook Aziatische en Afrikaanse kunst.

— Openingsuren

- **14 november – eind februari:** gesloten
- **Maart – midden november:** open van 13-17.30 uur (sluitingsdagen: zie website)

Tijdens sluiting kunnen groepen wel toegang krijgen, mits reservatie.

Tijdens alle schoolvakanties is het kasteel alle dagen geopend (inclusief feestdagen) van 13.00-17.00 uur.

— Toegangsprijzen

- -6 jaar: gratis
- 6 – 18 jaar: € 5
- +18 jaar: € 9
- Combi +18: € 8 (enkel groepen)
- Combi -18: € 6 (enkel groepen)
- Kortingstarieven: (lerarenkaart, studentenkaart, EDC, museumpas...): € 7
- Gratis voor ICOM-leden

— Praktische informatie

Steenbrugsestraat 26
8210 Zedelgem-Loppem

Boekingen:

- info@kasteelvanloppem.be
- +32 50 82 22 45
- www.kasteelvanloppem.be

— Wandel- en fietsroutes

Het kasteel van Loppem ligt aan de Groene Gordel Brugge-fietsroute en aan het knooppuntennetwerk Brugse Ommeland. Wandelaars kunnen zich uitleven op het Sint-Maartenspad (13 km).

KASTEEL D'AERTRYCKE

De geschiedenis van kasteel d'Aertrycke gaat terug tot het jaar 1865. In dat jaar wist August de Maere, de geestelijke vader van de haven van Zeebrugge, de hand te leggen op een domein in Torhout. Hij liet er een neogotisch kasteel optrekken, en in 1897 – hij was intussen verheven tot de adelstand – kreeg hij de toestemming om 'd'Aertrycke' aan zijn naam toe te voegen.

Een van zijn nazaten, Xavier de Maere, werd bekend als onderbevelhebber van de Belgische Zuidpoolexpeditie in 1958-59. Na de dood van zijn moeder stelde hij het domein gedeeltelijk open. Nu kan je er tot rust komen in het 55 hectare grote kasteelpark met vijvers, tuinprieltjes en lusvormige wandellanen – een ontwerp van de gerenommeerde tuinarchitect Louis Fuchs.

Het kasteel doet tegenwoordig dienst als restaurant en feestzaal.

Het is de gedroomde locatie voor huwelijksfeesten (het heeft een eigen trouwkapel), recepties, tuinfeesten, bedrijfsbanketten, vergaderingen en seminaries. Het vroegere koetshuis is ingericht als bistro.

— Openingsuren

Restaurant (enkel op reservatie):

- Open op zaterdagavond en zondagmiddag
- Op weekdagen voor groepen vanaf 25 personen

Bistro:

- Open op zaterdagmiddag en -avond en zondagmiddag
- In juli en augustus elke dag open

— Praktische informatie

Zeeweg 42, 8820 Torhout

- www.kasteeldaertrycke.be
- info@kasteeldaertrycke.be

- www.hetkoetshuys.be
- info@hetkoetshuys.be

Davy Mertens

- +32 (0) 477 35 22 45

— Wandel- en fietsroutes

Verschillende wandelroutes komen langs het kasteeldomein: de Schadde wandeling d'Aertrycke (4 km), de Fuchswandeling d'Aertrycke (1,5 km) en de Kobbewandeling d'Aertrycke (3 km). De Groene 62 (22 km) is een wandel- en fietsroute.

En dan passeren er ook nog drie fietsroutes: Fietsen tussen Ichtegem en Torhout (32 km), Kastelen en mosterd (44 km) en de Mountainbikeroute Torhout (57 km).

DOMEIN LAKEBOS

Het 'Domein Lakebos', ook wel 'Kasteel der Lakebosschen' of 'Rood Kasteel' genoemd, heeft een erg bewogen geschiedenis. Het is van oorsprong een neogotisch kasteel van de hand van architect Jean Béthune. In 1876 werd het afgewerkt en was het de woonplaats van baron Henri d'Udekem d'Acoz tot die in mei 1915 vermoord werd in de bossen van Bulskampveld. Deze moord was de eerste in een reeks moorden en onopgehelderde verdwijningen die in de daaropvolgende decennia de regio rond Beernem in hun ban hielden. Later werden ze ook verfilmd in 'De bossen van Vlaanderen'. Na de Tweede Wereldoorlog werden de gebouwen deels gesloopt en het park gerooit. Nu restte er van het kasteel nog een eclectisch geheel van historisch originele elementen met aanbouwen en verbouwingen uit de tweede helft van de 20ste eeuw. Het koetshuis bleef vrijwel intact, diende eerst als donsdekenfabriek en later als toneelzaal. Het domein verdween soms jaren uit de aandacht, om dan opnieuw te herrijzen als een fenix die zijn roots en zijn historie niet kan verloochenen. Het kasteel wordt momenteel bewoond en is enkel op aanvraag toegankelijk. In het Koetshuis, het park en de bijgebouwen kunnen

evenementen worden georganiseerd en is er plaats voor logies en horeca. Zo kun je er elke zomer overnachten in boomtenten via het project 'Boomkamp' en voorziet 'Sensi-events' in een popup-restaurant en glamping rond vuur. In het park worden bushcraftopleidingen en culturele evenementen (lezingen en moorddiners!) georganiseerd. Dit is een plek met een hoekje af!

Openingsuren en bezoeken

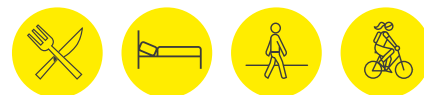
Een bezoek aan het kasteel is uitsluitend mogelijk op aanvraag, de toegangsprijs is afhankelijk van de activiteit (zie contactgegevens hieronder).

Overnachten

Je kan overnachten in de 'Fischermen's cabin' (twee personen) en 'Forest Lodge' (tot acht personen). Ideaal voor rustzoekers! (Zie contactgegevens hieronder)

Praktische informatie

Lakebossendreef 4
8020 Oostkamp

Algemene info en verhuur als eventruimte:

Winnewald Dejonckheere,
• +32 493 09 33 33,
• info@domeinlakebos.be
• www.domeinlakebos.be
(binnenkort online)

Meer informatie over overnachten in boomtenten:

• www.boomkamp.be
(zomerproject).

Meer informatie over pop-up restaurant Sensi-Events in het koetshuis:

• www.sensi-events.be
(zomerproject).

Wandel- en fietsroutes

In het groene Brugse Ommeland kun je heerlijk wandelen en fietsen. Fietstip: Kastelen- en Abdijenroute regio Brugge-Oostkamp-Zedelgem (www.brugseommeland.be).

Evenementen

Het Koetshuis en delen van het kasteel kunnen worden gehuurd als evenementenruimte (zie contactgegevens hierboven).

KASTEEL TEN TORRE

In het groene Brugse Ommeland, op minder dan 10 km van de Vlaamse kunststad Brugge, ligt Kasteel Ten Torre. De lange, statige toegangsdrif geeft uitzicht op het vierkante waterkasteel met op elke hoek een zeshoekige toren. Het kasteel is omgeven door een waterpartij en ligt volledig in het groen.

De geschiedenis van het Waterkasteel Ten Torre gaat terug tot het jaar 1353. Voormalige eigenaars waren onder meer Koning Frans I van Frankrijk, Keizer Karel V, de burgemeesters van Brugge en verschillende baronnen. In 1845 werd het huidige kasteel opgetrokken in opdracht van baron Lebailly de Tillegem. In 1895 werd het gerestaureerd. De familie de Schietere de Lophem was de laatste adellijke familie dit tot eind jaren '90 Ten Torre bewoonde. Daarna kwam het kasteel in het bezit van families met een liefde voor het domein.

Het kasteel behoort tot het bouwkundig erfgoed van Vlaanderen en biedt sinds enkele jaren ruimte aan een idyllische vakantiewoning. Hoge plafonds,

krakende parketten, smalle wenteltrappen, torens en een overdekt terras met uitzicht op de toegangspoort. Samen met je hele familie of je vrienden krijg je tijdens je verblijf een echte kasteelervaring mee. Want het kasteel werd omgevormd van een privéwoning naar een uniek vakantieverblijf zonder aan de architectuur te raken.

Omgeven door een slotgracht en door meer dan 10 hectare privétuin, -park, en -bos, ligt het landgoed midden in de stilte en rust van de natuur, ideaal om te onthaasten. Tegelijk is het ook het ideale vertrekpunt voor daguitstapjes naar Brugge, Damme en de Vlaamse kust.

Praktische informatie

Geniet samen met je familie of vrienden van een vakantieverblijf met charmante kasteелеlementen en modern comfort. Het kasteel beschikt over acht luxe slaapkamers en zeven badkamers

en biedt ruimte voor een grote groep tot 22 personen.

- **Voor meer informatie:** www.tentorre.be
- **of mail naar contactpersoon** 'Nele' via hello@tentorre.be.

Ten Torre 11
8730 Oedelem

Wandel- en fietsroutes

De omgeving van Ten Torre is ook al wandelend en/of fietsend te ontdekken.

Meer informatie op www.tentorre.be/activiteiten.

Kastelen in **WEST-VLAANDEREN**

KASTEEL BEAUVOORDE

Kasteel Beauvoorde, herkenbaar aan zijn Vlaamse renaissancestijl, ligt in het pittoreske West-Vlaamse dorpje Wulveringem (Veurne). Het prachtige kasteelpark van ruim twee hectaren met vijver is volledig omwald en een oase van rust voor bezoekers.

Wellicht werd het kasteel gebouwd in de 12de eeuw op een motte, een kleine heuvel omgeven door een gracht. De eerste schriftelijke vermelding van het kasteel dateert van 1408 en gaat over een 'stede' bewoond door Jan De Valuwe. In 1573 komt het kasteel in het bezit van de familie de Bryarde. Geteisterd door aanhoudende oorlogen en pestepidemieën, zoekt de familie echter haar toevlucht al snel elders. Bij terugkomst treft ze een verwoest kasteel aan. Hoogbaljuw Jacob de Bryarde bouwt de site opnieuw uit tot een lusthof, maar vanaf 1662 raakt het kasteel in verval ... tot de excentrieke Arthur Merghelynck in 1875 de kasteelruïne koopt en het laat restaureren tot lusthof in zijn geliefde 17de-eeuwse stijl. Kasteel Beauvoorde werd zijn nostalgisch project. Hij vulde het pand tot de nok vol met prachtige 17de-

eeuwse meubels, schilderijen en curiositeiten die hij via verzamelaars van over de hele wereld kocht. Wat hij niet kon vinden, liet hij namaken. Tot aan zijn dood in 1908 bleef alles er precies zo bijstaan.

Na een grondige restauratie door Herita vzw, zet het kasteel in 2025 opnieuw de deuren open voor bezoekers. Het kasteelpark kun je tijdens de werken wel bezoeken. Tip: de luisterwandeling door het pittoreske Wulveringem vertelt je meer over de geschiedenis van Kasteel Beauvoorde en zijn laatste bewoners.

— Openingsuren

Kasteel Beauvoorde is momenteel gesloten voor restauratie. Het kasteelpark blijft vrij te bezoeken.

— Toegangsprijzen

Op www.kasteelbeauvoorde.be vind je de tijdstippen en toegangsprijzen voor tijdelijke activiteiten. Leden van Herita genieten gratis toegang

of korting. De luisterwandeling is gratis.

— Praktische informatie

Wulveringemstraat 10
8630 Wulveringem (Veurne)

- Tel. 058 29 92 29
- kasteelbeauvoorde@herita.be
- www.kasteelbeauvoorde.be

— Wandel- en fietsroutes

Aan het kasteel van Beauvoorde vertrekken drie poëtische wandelingen. Meer info op www.veurne.be/nl/3-dorpen-wandelingen. Het kasteel ligt op fietsknooppunt 27, waarlangs verschillende fietsroutes passeren.

COLOFON

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER

Peter De Wilde, Toerisme Vlaanderen,
Grasmarkt 61, 1000 Brussel

WETTELIJK DEPOT

D/2024/5635/28

CONTACT

evert.verreth@toerismevlaanderen.be

MEER INFORMATIE

www.toerismevlaanderen.be

COPYRIGHTS

Kasteel Ooidonk, Toerisme Kruibeke, Eccellenza, Stichting Kempens Landschap, Thomas BTFly, Medialife, Nicky Boes, Toerisme Beveren, Thierry Geenen, Plantentuin Meise, Dirk Wollaert, Kasteel Duras, Kasteel de Merode, Jason Ingram, Marc Segond, Tom de Dorlodot, Toerisme Brugge/Jan D'Hondt, Westtoer, Marc Boilly, Marc Segond, B&B Faveere, Park van Beervelde, Christophe Van der Eecken, Brigitte Tops, Philippe Roose, Piet de Kersgieter, Tom Abeloos, Kevin Faignaert, Stad Gent, Rudina Morina, Leo Adriaenssens, Bart Moons, Bjorn Snelders, Sammy De Rycke, Rob Stevens, Visit Mechelen, 2019-Penta-Worx, Hugo Thomassen, Pieter Bollen, Jorgo Kokkinidis, Bjorn Snelders, Lucid, Toerisme Pajottenland & Zennevallei, Heerlijkheid Heers, Ivan Plettinckx Photography, Herita

Alle rechten voorbehouden. Behoudens de uitdrukkelijk bij wet bepaalde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, op welk wijze ook, zonder de voorafgaande en schriftelijke toestemming van de uitgever.

TOERISMEVLAANDEREN